

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. december 21. szerda.

ARA 4 LEJ.

VI. ÉVFOLYAM, 296. SZÁM.

Száz és száz milliók köszöntik

December 21.-én hetvenedik életévét tölti be a dolgozó emberiség lángeszű tanítómestere, a szovjet népek vezetője, Joszif Visszarionovics Sztálin. Ezen a napon sokszáz millió dolgozó a világ minden táján mélyes ragaszkodással gondol a nagy emberre. Száz és száz milliók küldik szeretetteljes üdvözlőleveleket Sztálinnak, a dolgozók atyjának. Már hetek óta lelkesen készülődnek a szovjet népek és a világ dolgozó tömegei a nagy napra, bölcs vezetőjük, tanítójuk, gondoskodó védelmezőjük születésnapjának megünneplésére. Lenyűnítő munkavállalással kívánják ünnepelni Sztálin elvtársat, aki dus élete folyamán mindig világraszóló mintaképe a munka, a harc hőségnek. Szorgos, az alkotó munkában megacélozott munkáskezek már hónapokkal ezelőtt hozzáfogtak az ajándékok készítéséhez. Vezetőnk hosszú sora viszi a szeretet és hála érzéseivel készített ajándékokat a dolgozók atyjának, aki a tudás, a mélyes szocialista bölcsesség, a harci elszántság, a forradalmi tapasztalat kincsésztárából feibecsülhetetlen értékekkel ajándékozta és ajándékozza meg szüntelenül a dolgozó emberiséget.

Miért árad ezen a napon a szabadabbá lett népek és a tőkés járomból még fel nem szabadult dolgozók szeretete, tisztelete, lelkesedése Moszkva felé? Azért, mert mindaz, ami az utóbbi évtizedekben a dolgozók érdekében, mint a legjobb és legértékesebb megvalósult, a nagy Sztálin nevéhez fűződik. Hogyne sarjadnának a dolgozók lelkében a szeretet és tisztelet magasztos érzései, ha számba veszik a történelem sztálini korszakának óriási eredményeit. A dolgozók százmilliói tudják, hogy Sztálin elvtárs zseniális tanításai segítettek elő a világ munkásosztályának történelmi jelentőségű győzelmét, a szocializmus diadala a Szovjetunióban, a dicsőséges Szovjet Hadsereg győzelme a fasiszta hadak felett, a népi demokratikus országok létrejötte, a Kínai Népköztársaság és a Demokratikus Német Köztársaság megalakulása, a kapitalista és gyarmati országok dolgozóinak harci lendülete elválaszthatatlan Sztálin elvtárs hatalmas alkotóerejétől.

A világ dolgozói szeretik nagy tanítójukat, mert tudják, hogy Sztálin elvtárs neve harci lobogó, bátorító buzdítás az elnyomók és ki-

zsalmányolók, a háborus uszítók ellen. Tudják, hogy Sztálin elvtárs neve irányító fákllya a szabad és bőséges élet megteremtéséhez vezető uton. A szocializmushoz, a kommunizmushoz vezető uton. A nagy Lenin követőjének, Sztálin elvtársnak a tanításai serkentik építő munkára és harcra a dolgozókat. Sztálin nevével küzdenek a békéért, a demokráciáért, a szocializmus hatalmas frontjának diadaláért. De a dolgozó emberiség szereti bölcs tanítómesterét és gondos atyit azért is, mert Sztálin elvtárs egész életét, alkotó lángelméjének minden gondolatát annak a harcnak szenteli, amelyet a munkásosztály és a dolgozó tömegek az elnyomás és kiszákmányolás ellen folytatnak. Ezért Sztálin elvtárs úgy éli a világ dolgozóinak szívében, úgy éli a szívükben is, mint a munkásosztályhoz és annak pártjához való hűség megtestesítője, a kommunista áldozatkészség, a lankadatlan munkabírási, a teremtő munkalendület és a kommunista szerénység példaképe.

Sztálin már tizenöt éves korában a forradalom ügyének szenteli életét. Már mint zseni ifjú Marx és Engels műveit tanulmányozza, majd hamarosan Lenin írásait olvassa. Rövidesen képzett marxista lesz. A marxista tanok szelleméhez hűven, nem elcsúszik meg a forradalmi tanok elsajátításával, hanem a forradalmi elméletet a forradalmi gyakorlat kapolja egybe. A kaukázusi munkások között harsog forradalmi tevékenységet fejt ki. Sztrájkokat, tüntetéseket szervez és vezet. Kaukázusi forradalmi tevékenysége egész Oroszországban ismert lesz. Ezért a cári zsarnokság üldözi és létszer tartóztatja le. Hat-szor száműzik Szibériába. De az üldözöttek nem tudták megtörni vasakarát és a munkásosztályhoz való áldozatos hűségét.

Mint Lenin legközelebbi barátja és harcos munkatársa, Sztálin kemény harcot vív Lenin oldalán a marxizmus ellenségeivel, az új típusú párt ideológiát, szervezeti, taktikai és elméleti alapjainak megteremtéséért. Lenin mellett Sztálin volt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom legki-

magasabb vezetője, aki bátran és biztosan vezette a pártot és a munkásosztályt a szocialista forradalom győzelme felé. A két lángeszű forradalmár által vezetett Bolsevik Párt az oroszországi munkásosztály és a dol-

gozó tömegek élén kivívta a győzelmet a cárizmus, a tőkés és a földesurak felett és a világ egyhatodán megteremtette a munkásosztály hatalmát. Új korszak kezdete volt ez az emberiség történetében, a világproletáriátus felszabadításának korszaka a kapitalizmus igája alól.

A forradalom vívmányainak megőrzéséért és megszilárdításáért, a szovjetállam megerősödéséért folyt küzdelemben, valaminek az imperialisták galád fegyveres beavatkozása és az ellenforradalom elleni harcban Sztálint mindig az élen találjuk. Sztálin elvtárs zseniális hadvezéri irányításával a forradalom hőscsapatjai, az akkor születő Vörös Hadsereg rendre legyőzte a szovjethatalom külső és belső ellenségeit. Ezután Sztálin, Lenin legodaadóbb munkatársaként hatalmas tevékenységet fejtett ki a nemzetgazdaság helyreállításában. Ezekben az években Sztálin elvtárs fáradhatatlan munkát végzett a nemzeti szovjet köztársaságok megalakításáért, majd az összes szovjetköztársaságok egyetlen államban, a Szovjetunióban

való egyesítéséért. Ennek megvalósítása a lenini-sztálini nemzeti politika győzelme volt, mert ez a politika a nemzetiségek teljes egyenjoguságán, a sovinizmus és a nacionalizmus elleni harcban, a multban kizsákmányolt és elnyomott népek gazdasági és kulturális elmaradottságának felszámolásáért folytatott harcban alapult. A nemzeti kérdés megoldásának sztálini politikája az egész világ számára ragyogó példa.

Lenin halála után Sztálin a Bolsevik Párt élén óriási forradalmi tapasztalatok birtokában biztos kézzel vezeti tovább a Szovjetunió népeit a marxi-lenini tanok gyakorlati megvalósítása felé. A szovjet népek a nagy Sztálin irányításával

döntő sikereket értek el a szocializmus építésének terén. Sztálin elvtárs nevéhez fűződik a szocialista iparosítás és a mezőgazdaság átalakítása alapelveinek kidolgozása. A sztálini tanítások szerint a szocialista rendszert nem lehet felépíteni az ország iparosítása nélkül, tervszerűsítés nélkül, mert ez a szocialista gazdaság fejlődéstörvénye. Sztálin lángelméje kezdeményezte az öt éves terveket, amelyek a Szovjetuniót ipari hatalommá változtatták és virágzó életet teremtettek a szovjet népek számára. A Szovjetunió mezőgazdaságának szocialista átalakítása, a szovjet parasztság széles tömegeinek kollektív gazdaságokba való bevonása, élet- és kultúr színvonalának hatalmas emelkedése szintén a bölcs sztálini vezetésnek köszönhető.

A világ dolgozói Sztálinban nemcsak a forradalom, a szocialista építés nagy vezetőjét látják, hanem a munkásosztály hatalmas tudású gondolkodóját is, aki zsenialitásával megvetette az új kultúra, a legmodernebb szovjetkultúra alapjait. Sztálinnak nemcsak a szovjetállam építésében vannak halhatatlan érdemei. A sztálini tanítások nyomán új embertípus formálódott: a széleslátókörű alkotó harcos, a kommunizmust építő sztálini ember, a hőselőlkű bolsevik.

A szabadság és békeszerető népek méltán küldik forró üdvözlőleveleket a dicső Sztálinnak. Jól tudják, hogy a világ béke legnagyobb harcosa, aki mérhetetlen tudását, óriási tapasztalatát a béke megvédésének szolgálatába állítja.

A sztálini külpolitika, a Sztálin elvtárs vezette hatalmas Szovjetunió békeküzdelmé minden dolgozót harcra lelkesít a háborús terveket szövögető imperialista kalandorok ellen. A világ dolgozói világosan látják, hogy a sztálini külpolitika vezérelve: a békéért és az összes nagy és kis népek nemzeti önállóságáért, szabadságáért folytatott küzdelemmel harcra.

A szovjet népek és a világ dolgozóinak szeretetével és ragaszkodásával együttárad Sztálin elvtárs felé Népköztársaságunk dolgozóinak szeretete, tisztelete és hála. Országunk dolgozói, nemzetiségre való tekintet nélkül, sohasem felejtik el, hogy a bölcs sztálini vezetésnek köszönhető felszabadulásukat és azt a nagyszerű lehetőséget, hogy Pártunk vezetésével harcolhatnak a kizsákmányolók leküzdéséért és a magasabbrendű társadalom, a szocializmus megvalósításáért. Országunk nemzetiségei és közöttük mi, itt élő dolgozó magyarok is, soha el nem muló, mélyes hálával gondolunk az összes dolgozók atyjára, a bölcs Sztálinra, akinek a nemzeti kérdéssel kapcsolatos tanításai utat mutattak nálunk is a nemzetiségi problémák nagyszerű megoldására.

Népköztársaságunk munkásainak, dolgozó parasztjainak, haladó értelmiséginek lendületes munkavállalása, ajándéka, százezernyi köszöntő levele, mind-mind beszédes bizonyítéka annak, hogy országunk dolgozói hártalan szeretettel, mélyes tisztelettel övezik Sztálin elvtárs történelmi alakját. Mind-mind bizonyították arra, hogy a nagy Sztálinban látják a népek vezető csillagát.

Hetvenedik születésnapja alkalmával forró szeretettel kívánjuk a népek atyjának, hogy még sok-sok évet éljen és vezesse mind nagyobb győzelmek felé a dolgozó emberiséget.

LAZAR JÓZSEF

Sztálin Cariciben

A síneken álló kocsiiban tovább kopogott az írógép. — Távirat — mondotta hal- kan Sztálin: „Moszkva, Legfelsőbb Haditanács... Sürgősen küldjenek néhány hathüvelykes üteget és hozzávaló lövedéket. Néhány háromhüvelykes üteget, ugyancsak hozzávaló lövedékekkel együtt. Tíz millió 7.6 mm-es orosz töltényt. Nyolc páncélt autót. Különösen fontos, hogy küldjenek két csapat tapasztalt és hűséges pilótát repülőgépekkel és bombákkal együtt...”

Ezen az éjszakán a vagonba rendelték Noszovicot és Kovalovszkij jelentésére. A különböző listák és kimutatások szerint a voronyezsi kormányzóságtól a Káspi-tengerig vagyis az északkaukázusi katonai körzet egész frontján százezrek szorultak és szablya harcolt. Kovalovszkij egészen a hegyéig fogta ceruzáját, a szalon asztala felett lógó térképre bökött és könnyelműen fejbondta valamennyi osztag nevét, hány harcosból áll mindegyik és hol helyezkedik el a fronton. Noszovic összeráncolt homlokával lapozgatott a listák között.

Sztálin mintegy azért, hogy szibbát lábát megjárta a kis-sé, fel-alá sétált a leeresztett-redőnyű ablakok mellett. Amikor a jelentést tevő meg-meg-dült — Sztálin rábólintott annak felé, hogy figyelmesen hallgatja. A valóságban, öneki már régóta minden világos volt, amit a jelentés tartalmazott (még előző este áttanulmányozta az egész anyagot). Kovalovszkij eléggé ügyetlenül igyekezett port hinteni a szemébe, hisz a százezres hadsereg csak papírosan volt meg. Tudnivaló a front legdélibb szakaszán a Kubán és a Fekete-tenger vidékén harcoló Kalinin valóban jelentős csapatjának kivételével a többi hadosztály, brigád, ezred — amelyeket olyan pontosan és határozottan sorolt fel Kovalovszkij — nem volt egyéb, mint néhány egymással lazán összefüggő partizáncsapat és csoportoska, melyek a maguk falva körül portyáztak csupán. A négy caricini vezérkar úgy próbálta irányítani őket, hogy egymásnak ellentmondó, egymás ellen piszkáló irán-nyalokkal árasztotta el a frontot.

Kovalovszkij látta, hogy a hallgatag Sztálinra igen kellemetlen hatást tett a jelentés, sietett kiemelni:

— Mindezeket az adatokat elküldtem a Legfelsőbb Haditanácsnak is és Trockij jóváhagyta a csapatok felállítását és a védelem általános tervét egyaránt. Noszovic nyomban odanűjtötte a Trockij aláírásával küldött parancsot: tartani kell a frontot és ha lehetséges, elő- rébb is kell tolni... Sztálin el- olvasta, elmosolyodott és az asztalra dobta ezt az irómányt. — Tartani, arább tolni, nem engedni... Milyen szépen hang- zik!...

Kovalovszkij jelentésében az volt a leggyanúsabb, hogy a ve- zérkar túlságosan higgadlan szemlélté magának a caricini frontnak valóban katasztrófális helyzetét. Caricín környékén mindössze hater ezer szorony akadt és még vagy három ezer a helyőrségben.

— Mekkora erőkké? Rendel- kezik Mamontov? — kérdezte Sztálin.

Kovalovszkij gyorsan Noszo- vicsra tekintett, az pedig nyug- godtan felelte, anélkül, hogy jelpillantott volna:

— Negyvenötvenezer szablya és szorony...

Sztálin kezébe vette a fegy- verzettről szóló kimutatást. Az egész caricini fronton mindössze 8 ágyú, 92 golyószóró, 9800 puská, 600 kard, 962.000 töl- tény és 1200 tüzettségű lövedék volt...

Részlet ALEXEJ TOLSZTOJ „KENYÉR” című regényéből

— Ennyi az egész? — Akad még egymás a fegyvertárban — válaszolta ko- moran Noszovic.

Sztálin reggel elhajtattott a fegyvertárba. Lement a pincébe és figyelmesen haladt végig a fegyveresek-ládák és kézirúgát-piramisok közötti folyosócskákon. A fegyvertár óra, egy szigorú őregecske, nem tudott pontos felvilágosítást adni, hogy mennyi fegyver is van itt tulajdonképpen: külön- féle helyekről, minden elszámó- lás nélkül, cipelték ide össze ezt a sok puskát és úgy lótszott,

mind törött, rozsdás és használ- hatatlan...

Sztálin a fegyvertárból egy- nest a „Barikád” gép- és fegy- vergyárba hajtatott. Megszem- lélte az üzemet és amikor a munkások megismerték s össze- gyülekeztek a gyár udvarán, felment egy teherautóra és rö- vid beszédet intézett hozzájuk.

— Elvtársak! A köztársaság veszélyben van... Döntő táma- dásba kell átmennünk. Mind- egyikünknek az a kötelessége, hogy megtízszerezzük erőnket és győzzünk. Egyetlen embernek sem szabad közömbösnek ma- radnia... A rokonszenv még nem elég... Kivételet nélkül min-

denkinek, aprajának-tragjának egyaránt fegyvert kell ragad- na. Ugy dolgozzatok, hogy ki- nek-kinek géppálya melletti ott álljon a megtöltött puská. Az egész proletáriátust mozgósítani kell és fel kell fegyverezni. De hogy felfegyverkezhessünk, fegyvereket kell kovácsolnunk. Nekünk páncélvonalokra, pán- célautókra és ágyúkra van szükségünk. Az imént a fegy- vertárban ezerszámra láttam törött és berozsdásodott pus- kákat; amilyen hamar csak le- het, meg kell javítani mindent.

— Gyertek azzal a támadás- sal Sztálin elvtárs — válaszol- ták a munkások.

SZTALIN ELVTARS GORKIJ MAXIMMAL, A NAGY SZOVJET IRÓVAL

KISS JENŐ:

ÉLJ SOKÁIG!

Hajadonfővel állok meg előtted s az inggallérom szabadon kitért, kitért, miként a szívem — mint a kéket becikázó friss szárnya a madárnak — úgy állok meg, ahogy a fiak állnak az apjuk elé, ahogy a fiam állt elém is születésem ünnepén — hajadonfővel úgy állok meg én — s míg büles derűben szemed rámviláglik, forró szavakkal szólok s egyszerűen: Köszöntelek, nagy Sztálin! Élj sokáig!

Ne szólhatnék így hozzád, ily apás csüggyéssel, ilyen forrón és ügyetlen? Hiszen apám vagy — büszkén mondhatom — apám nekem, ki másodsor születtem! Én is, mint anyj búcsú korcsa a múltnak, új, más emberként élek a világon — zord szememről a hályogok lehullnak, ez az én szent, igaz! Ifjúságom! Most mondhatom csak embernek magam, a magaménak és mindenkiénak; termő magokkal száll szét a szavam, nyomában álmodok, vágyak, tettek érnek. Most láthatom csak: érek valamit, hogy lábammal az Élet lép előre — hogy anyj távol tündér-rajzzal int, nem délibáb. — A népek dús jövője!

Öljászülettem, új ember vagyok! Jölesik ezt most így kizengennem. Köszönöm, Sztálin! Neked köszönöm a második s egyetlen életem! A te karod, a Győztes Hadsereg, sörpörte el a földről a ködöt s fejünk fölé, hogy lássunk és ragyogjunk napot a te szellemed tündökölt. Te adtad, hős harc örökségekép, a Tudás éles fegyverét kezünkbe — szép nevét töled nyerte itt a nép, melyet úgy hívtak eddig: ronda csürhe. Nekem, nekünk, itt annyi százezernek Te adtad, Sztálin, az ember nevé, újszületett fiad el így nevezted: Embernek a rabszolgák gyermekét.

Hogyna szólhatnék hozzád hát apás csüggyéssel, forrón, büszkén, bizalommal! Öblös szavaknál ez a kék parázs itt a szememben szebb néked bizonytal. Ezt nyujtom néked: lzzó szememet — benne az ég: a néppel mindhalálgi! Köszönt a hű fiú szeretet, köszöntelek, nagy Sztálin! Élj sokáig!

A nap kiméltetlenül szította az acélvonalakkal kereszt- fűt-karú firkált, fekete pályá- teret. A gépirónó sovány ujjal csakúgy repültek végig-végig a billentyűzetten. Sztálin tovább átkált:

— ...A legélesebben fel kell vetni a katonai vezetéség levál- tásának kérdését... A sok vezérkar (négy is van belőlük) valósággal fejtegetésre állítja az egész frontot. A front mostan, általános helyzetét tekintve, nem egyéb, mint egy csomó egymás mellé dobált osztag. Az ide kinevezett katonai szakér- tők (ezek a kontárok) érthetle- len hanyagsággal, immeljám- mal dolgoznak. Rendkívüli, ha- tározott intézkedések nélkül gondolni is kár arra, hogy meg- védjük a vasutovonalat és fenn- akadás nélkül küldhessünk in- nen élelmiszerszállító vonat- kat...

Bejött az állomásparancsnok, egy csontá-bórré aszalódott ember — némán letett az asz- talra egy táviratot. A legutóbb útnak indított vonatról küld- ték, amely huszontöt vagon ga- bonát és három vagon szárított halat szállított Moszkvába.

...A Filonovo állomás mel- letti elágazásnál éjjel két óra- kor kiskölt a vonatunk, mint hogy a kozákok lögyapátkocká- kat raktak a sínek alá. Ugyan- ott tüzet nyitottak a kozákok és lötték a vonatot. De hűla golyószóróinknak, a kozákokat visszakergettük, sőt egyszék- ket megsemmisítettük. Itt, ál- tunk egész nap és csak éjszaka indultunk tovább. Az állomás- tól tizenhárom verszinyre me- gint feltartóztattak bennünket, a kozákok ismét támadtak. A harc egészen este hét óráig tar- tott. Ezután újból továbbindul- tunk. Az elágazásnál — még el- sem értük Povorinot — vagy három verszinyi hosszúságban szét voltak szedve a sínek. A kozákok mindenünnen beka- tették az elágazást meg a v- natunkat. A harc éjjel egy órá- tól másnap déli tizenegy óráig tartott. Négy napot álltunk itt, kijavítottuk a síneket és azután továbbhaladtunk. Két embert veszítettünk, két ember köny- nyebben megsebesült. Remél- jük, hogy sikeresen el tudjuk szállítani a rakományt Mosz- kváig...

Sztálin felhívta telefonon az állomásparancsnokot. A parancsnok némán jelent meg az ajtóban.

— Hány vonatot indított ma útnak?

— Három gabonavonatot. — Hányat lehet még elindí- tani?

— Ejjélig még három.

— Meg kell erősíteni az ór- séget. Minden egyes vonatot kancsolyimák oda egy talpfák- kal, sínekkel megrakott kocsi- t.

— Igenis!

Az állomásparancsnok noszo- vics távozott.

Sztálin pihenni küldte a gép- írónót és leült levelet írni. A kaukázusi és középpászi ügyek fejtegetést okoztak neki. Most Sztjepán Saumjának írt:

...A kaukázusontúli ter- leték kérdésében folytatandó általános politikánk abban áll, hogy arra kényszerítsük a né- meteket: a grúz, az örmény és az azerbajdzsáni kérdést hivata- losan minősítsék Oroszország belső problémáinak, amelyek megoldásában a németeknek nem kell résztvenniük. Eppen azért, mi nem ismerjük el Grú- zia függetlenségét, amelyet Né- metország elismert... Nagyon kérjük önöket mindnyájukat segítsenek, ahogy csak tudnak (fegyverrel, emberrel) Turkesztánnak, amellyel az Afganisztánon és Bucharán keresztül tevékenykedő angolok valami alávaló játékokat akarnak ját- szani...

SZTÁLIN

— a világ dolgozóinak lángeszű tanítómestere

Az egész világ haladó emberisége már hetekkel ezelőtt lelkesen készült, hogy méltóképpen köszöntse Sztálin elvtársat 70. születésnapján. A hála, a határtalan ragaszkodás és szeretet vezette a világ kétkézi és azellemi dolgozóit, hogy nagy tanítómesterüket, a szovjet népek bölcs vezetőjét ünnepelejkék abból az alkalomból, hogy elérkezett munkában és harcban előtörtént életének újabb határkövéhez: 70. évéhez. A világ dolgozó hálájukat és ragaszkodásukat fejezik ki Sztálin elvtársnak, a fasiszta gyilkosok megsemmisítéséért, azért a következőket, megalkuvást nem ismerő harcért, amelyet a világ és az emberiség legdrágább és legféltettebb kincséért folyt: a tartós békéért, a háborúra uszító angol-amerikai imperialisták és csatlósai aljas terveinek leleplezéséért és megsemmisítéséért.

Miért veszik körül a világ dolgozó milliói a szovjet népek nagy vezetőjét a haladó emberiség bölcs tanítómesterét olyan nagy és határtalan szeretettel, amelyre a világtörténelemben eddig még nem volt példa?

A felelet

Igen egyszerű. A proletárforradalom lenini elmélete és annak gyakorlati megvalósítása világtörténelmi jelentőségű. A Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetsége az első szocialista állam a világon, amely megmutatta a fényes és helyes utat az egész világ dolgozóinak. A tökéletes uralom rabságából, a dicsőséges Szovjet Hadsereg által felszabadított népi demokráciák országai is építik az új, szocialista életet. Ezekben az országokban a munkásosztály élcsapát a zseniális lenini forradalmi elmélet, Leninnek és Sztálinnak a kommunizmusról szóló tanítása vértézi fel. A tökéletes országok munkásosztálya a győztes szocializmus országának hatalmas sikereiből meríti a saját erejébe vetett bizalmat, azt a meggyőződést, hogy a burzsoázia és az imperializmus fölötti győzelem elkerülhetetlen. Sztálin elvtárs tanításain milliók okulnak, ezek a tanítások milliókat vértéznek fel arra a harcra, amelyet a szocializmus győzelméért folytatnak a népi demokrácia államaiban, a gyarmati elnyomásban küzdő népek pedig sikeresen folytatják felszabadító harcukat. — Ezért szeretik Sztálin elvtársat a világ dolgozóit.

A szovjet nép a szocialista állam 32 esztendeje alatt hatalmas sikereket ért el politikai, gazdasági és kulturális téren és ma jogos büszkeséggel tekint vissza több mint három évtizedes harcának és munkájának eredményeire. Ezeket a hatalmas eredményeket a dicsőséges lenini-sztálini Bolsevik Párt által vezetett szovjet népek hősi harcának köszönhetik. A szovjet nép és a világ haladó orói méltóan nevezhetik tehát ezt az időszakot, amelyben élünk, a nagy sztálini korszaknak.

Sztálin elvtárs

A Szovjetunió népeinek nagy vezetője és a világ dolgozóinak tanítómestere, aki továbbfejlesztette Marx, Engels és Lenin tanításait és megállapította, hogy „a fejlődés itt nem állhat meg, meggyünk tovább, előre a kommunizmus felé”. Sztálin elvtárs tanításával olyan hatalmas fegyvert adott a munkásosztály, a dolgozó tömegek kezébe, amely a legnagyobb segítséget adja abban a harcban, amelyet a burzsoázia ellen folytatnak az elnyomott és kiszáradt tömegek a felszabadulásért, a szabadságért és az egyenlő jogokért.

A proletárdiktatura lenini-sztálini elmélete ének óriási nemzetközi jelentősége van, mert olyan hatalmas eszmei fegyver, amely a munkásosztály élcsapát, Pártját, a hatalomért, a szocializmusért vívott harcban felvértezi. A proletárdiktatura elmélete hatalmas erejének és igazságának meggyőző bizonyítéka a szocializmus építése a népi demokrácia országokban, ahol a népi demokrácia államai a proletárdiktatura szerepét töltik be. Ezekben az országokban a munkásosztály a vezető erő a szocializmus építésében.

Sztálin elvtárs 16 kötetet kiadó művei a munkásmozgalom elméleti kincsétartára. Műveiben Sztálin elvtárs az orosz és a szovjet valóságot tárgyalja, de ez érvényes a nemzetközi munkásmozgalomra is. Munkáiban a legegyszerűbb szavakkal tárgyalja és továbbfejleszti a marxizmus-leninizmus tanításait, a proletariátus forradalmi osztrályharcának legfontosabb, legalapvetőbb kérdéseit. Sztálin

elvtárs műveit egységes szellem hatja át: a következetes lenini bolsevik irányvonal, az elméleti mélység párosul a harcoss optimizmussal. Sztálin elvtárs kimutatta a stratégiának és taktikának — mint a proletariátus osztrályharc irányítása tudományának — rendkívüli jelentőségét és ezzel felbecsülhetetlen értékkel gyarapította a marxizmus-leninizmus kincsesházát, mert irányt adott a világ kommunistáinak ahhoz, milyen úton kell haladniuk, hogy győzelmet arathassanak az imperializmus fölött.

Rámutat

arra Sztálin elvtárs, hogy az elmélet a munkásmozgalom erejévé válhatik, ha azt forradalmi gyakorlattal szoros kapcsolatban fejlesztik. „Az elmélet valamennyi ország munkásmozgalmanak általános formában összefoglalt tapasztalata — mondja Sztálin elvtárs. Természetes, az elmélet tárgyalandó válik, ha nem kapcsolódik egybe a

forradalmi gyakorlattal, ugyanúgy, mint ahogyan a gyakorlat is vákka válik, ha nem világítja meg magának az utat a forradalmi elmélettel”.

Sztálin elvtárs feltárta a leninizmus lényegét, megmutatta mindazt az újat és sajátost Lenin munkáiban, amiben Lenin hozzájárult a marxizmus kincsesházához, ami elszakíthatatlanul összefügg Lenin nevével és ezzel kapcsolatban klasszikus módon határozza meg a leninizmust.

Sztálin elvtárs elemzi és továbbfejleszti a lenini eszméket a parasztkérdésben és a nemzeti kérdésben. Igen nagy jelentősége van Sztálin műveiben a nemzeti kérdésnek. A nemzeti kérdés lenini-sztálini elmélete útmutató a munkásosztály és pártjai számára az egész világon. A népi demokrácia államaiban Lenin és Sztálin program szerű útmutatásai alapján sikeresen oldták meg a nemzeti kérdést. Sztálin művei mintaképei a kérlelhetetlen, kiméletlen

harcnak az opportunizmus és revizionizmus mindennemű megnyilvánulásával szemben az életben, mintaképei a marxizmus-leninizmus iránti hűségért vívott harcnak.

A tudományos kommunizmust

új, klasszikus alkotással gazdagította Sztálin elvtárs a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának története (rövid tanfolyam) című művével, amely a nemzetközi kommunista mozgalom hatalmas elméleti fegyverré vált. A Párt történetében külön szakasz foglalkozik a Párt elméleti alapjával: a dialektikus és a történelmi materializmussal. Sztálin elvtárs ebben a szakaszban összegezi a marxista filozófia fejlődését Lenin: „Materializmus és empiriocritizmus” című zseniális munkája óta eltelt idő alatt és hebizonyítja, hogy a marxizmus filozófiája kiállt minden megpróbáltatást és mindmáig a leg-tudományosabb és a leghaladóbb világnézet maradt. Sztálin elvtárs sok újat vitt a történelmi materializmus elméletébe.

A dialektikus és történelmi materializmusról szóló szakasz a leghaladóbb és a legforradalmibb világnézettel fegyverzi fel a világ kommunistáit.

Sztálin elvtárs tanításait magában foglaló kötetekre menő könyvek csak a Szovjetunióban 539 millió példányban forognak közkezen. Művei 1917-től napjainkig összesen 101 nyelven jelentek meg, összes műveit fél millió példányban adták ki orosz nyelven. A leninizmus kérdéseit például 238 esetben 52 nyelven adták ki eddig, összesen 17 millió 027.000 példányban. Sztálin elvtárs könyvei eljutottak

a világ összes népeibe

és közkezen forognak nemcsak a Szovjetunió és a népi demokrácia államaiban, ahol a dolgozók szabadon építik az új társadalmi rendet, hanem a gyarmati elnyomásban selylő népekhez is, akik a sztálini tanítások segítségével vívják meg felszabadító harcukat a gyarmatosító imperialisták ellen.

Sztálin elvtárs műveiből megismerhetjük a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal kezdődő új történelmi korszakot. Sztálin elvtárs tanításán edződt meg a kínai néphadsereg, amely 23 évig tartó hősi küzdelme után elérkezett a győzelemhez, műveiből tanultak a koreai nép szabadságharcosai, tanításával felfegyverzik magukat a gyarmati, félgyarmati és függő országok dolgozóit is, akik egyre nagyobb sikerrel folytatják felszabadító harcukat a gyarmati rabság lerázásáért.

A kommunista és munkáspártok forradalmi harcokban és Lenin, Sztálin tanításain nevelődtek a munkásosztály erős élcsapatává. A dolgozók milliói odaadással tanulmányozzák azokat a műveket, amelyek világmérvő fákivaként mutatják az egész haladó emberiségnek azt az utat, amely a kiszáradt, elnyomott, mentes társadalomhoz vezet. Sztálin elvtárs művei és tanításai hatalmas fegyver a dolgozók kezében, mert ezek felvértezik arra a harcra, amelyet határozottan és megalkuvást nélkül folytatunk az emberiség elnyomástól és kiszáradt, elnyomott, mentes társadalomhoz vezető út megmentéséért, az angol-amerikai háborúra uszító imperialisták leleplezéséért, a boldogabb és jobb jövőért. Ez a harc Sztálin elvtárs tanításai szerint folytatjuk és győzni fogunk.

GYÖNGYÖSSY DANIEL

Sztálin mondotta

... Ostobaság volna azt gondolni, hogy a termelési terv nem egyéb, mint számok és feladatok felsorolása. A valóságban a termelési terv az emberek millióinak eleven és gyakorlati tevékenysége. Termelési tervük realitása — a dolgozók milliói, akik új életet alkotnak. Programunk realitása — az eleven emberek, mi mindannyian, a mi munkaakaratum, készségünk, hogy újmódon dolgozzunk, elfőkéltségünk, hogy ezt a tervet teljesítsük. Meg van-e ez az elfőkéltségünk? Igen, meg van. Akkor tehát termelési programunkat meg lehet és meg kell való-asítani.”

(Sztálin: „Új helyzet — új feladatok a gazdasági építőmunkában” című munkájából).

... ha sikerrel akarjuk megszüntetni az emberhiányt és elérni azt, hogy országunknak olyan megfelelő mennyiségű káderei legyenek, amelyek képesek a technikát előrevinni és mozgásba hozni — mindenekelőtt meg kell tanulnunk megbecsülni az embert, megbecsülni a kádereket, megbecsülni minden egyes munkásot, aki közös ügyünknek hasznot tud hozni. Meg kell végre érteni, hogy a világ összes értékes tőkéi közül a legértékesebb és legdrágább jelentőségű tőke — az ember, a káder. Meg kell érteni, hogy a mi jelenlegi viszonyaink között minden a káderektől függ.”

(Sztálin: „Minden a káderektől függ” 1935 május 4-én mondott beszédéből).

Ahhoz, hogy felszámoljuk elmaradottságunkat a mezőgazdaság terén és az országnak minél több gabonát, gyapotot, stb. adjunk, át kellett térni a kis parasztgazdaságokról a nagy-gazdaságra, mert csupán a nagygazdaságnak van lehetősége arra, hogy alkalmazza az új technikát, felhasználja az agronómia összes vívmányait és több árut termeljen. De kétféle nagy-gazdaság van: kapitalista és kollektív nagygazdaság. A Kommunista Párt nemcsak elvi jelentőségű szempontokból nem lehetett a mezőgazdaság fejlesztésének kapitalista útjára, hanem azért sem, mert az tulajgosan hosszadalmas lenne és mindenekelőtt megköveteli a parasztek tönkretetését, bérmentességét, bérmentességét, bérmentességét.

Ezért a Kommunista Párt a mezőgazdaság kollektivizálásának útjára lépett és a parasztgazdaságoknak kolhozgazdaságokba való tömörítése útján megteremtette a mezőgazdasági nagytermelést. A kollektivizálás módszere a leghaladóbb módszernek bizonyult, nemcsak azért, mert nem követelte meg a parasztek tönkretetését, hanem főleg azért, mert lehetővé tette, hogy néhány év alatt az egész országban elterjedjenek a nagy kollektív gazdaságok, amelyeknek minden lehetőségük megvan az új technika alkalmazására. Fel tudják használni az agronómia összes vívmányait és az országnak sokkal több áruterméket tudnak adni.

Kétségtelen, hogy kollektivizálás nélkül nem tudtuk volna ilyen rövid idő alatt felszámolni mezőgazdaságunk évszázados elmaradottságát.”

(Részlet Sztálin: „Beszéd Moszkva „Sztálin” kerületének választási gyűlésén 1946 február 9-én”).

Hazánk felszabadítója és a dolgozó nép legjobb barátja — Sztálin

a román és a magyar nép kapcsolatának és barátságának összekötő hídja lett.

Mind a fegyverszüneti egyezmény, mind pedig a Szovjetunió egész politikája révén Sztálin elvtárs széleskörű megértést tanúsított országunk hiányosságai és szükségletei iránt, támogatást nyújtott égető kérdéseink megoldására. 1945 május 8-án jött létre az első szovjet-román gazdasági egyezmény. Az egyezmény tökéletesen tükrözte Zsdanov 1947 szeptember végén megfogalmazott tételét a Szovjetunió külpolitikájáról: „... a szovjet gazdasági kapcsolatok a külföldi államokkal az egyenjogúság elvén és a szerződésből folyó kétoldali előnyök biztosításán alapulnak.” A szerződés az első lépés, amelyhez nagy szomszédunk segített, hogy új, erős gyárpárral felszerelt országot teremthessünk. A bombázástól elpusztított, a fasiszta csapatoktól kifosztott gyáraink munkához láthattak: kokszt, szenet, öntöttvasat, vegyi anyagokat, vasércet, gyapotot és más árucikket kaptunk.

Az 1945-ös és 1946-os nagy asszily idején a szocializmus har-

zája újból bebizonyította, hogy segítségülre van. Hatalmas mennyiségű gabonát adott kölcsön, ugyanekkor pedig mentesítette országunkat a Romániában állomásozó szovjet csapatok gabonával és lisztel való ellátása alól. 1946 áprilisában, amikor az élelmiszer tekintetében még nagy nehézségekkel küzdöttünk, Sztálin elvtárs egyenes utasítására újabb 100 ezer tonna búzát kaptunk kölcsön.

1945 augusztusában a szovjet kormány felvette a diplomáciai kapcsolatot Romániával. Baráti kezet nyújtott a volt csallós-államnak. A diplomáciai kapcsolatot felvételét nem kötötte semmiféle feltételhez, ahogyan az amerikai és angol kormány tette. Hasonló diplomáciai támogatást kapott országunk a kis népek és nagy nemzetek teljes egyenlőségéről szóló sztálini tétel alapján a párizsi béketárgyalások alkalmával. A szovjet küldöttség bátor kiállással és hatalmas diplomáciai felkészültséggel telepezte az angol-amerikai imperialisták országunk függetlenségét és szuverenitását megerősítésére irányuló mesterkedéseit és kemény harc árán sikerült elérnie a jóvátétel összegének jelentékeny lezártását.

Az 1947 február 20-án létrejött újabb gazdasági egyezmény alapján megalakultak az első

szovjet-román vállalatok, a „Sovromok”, amelyek tökéletesített gépi berendezésekkel, a fejlett szovjet munkamódszerek alkalmazásával éppen Állami Tervünk harmadik negyedének eredményéről kiadott közlemény szerint, azóta is „a termelés élén járnak”, s példájukkal magukkal ragadják a többi iparvállalatokat.

Sztálin elvtárs nevéhez fűződik minden

dolgozó népi munkánk minden vívmánya, minden sikere, minden győzelme. Sztálin elvtárs tanításait felhasználva a Kommunista (bolsevik) Párt és a szovjetállam ragyogó tapasztalatait értékesítve, országunk munkásosztálya, Pártjának vezetésével aránylag rövid idő alatt hatalmas útat tett meg. A szocializmus építésének legbonyolultabb kérdéseiben Sztálin elvtárs tanításai, a Szovjetunió három évtizedes tapasztalatai felbecsülhetetlen értékű iránymutatót jelentett és jelent. Segítségét kaptunk és kapunk abban, hogy a hibákat elkerüljük s megrövidítsük az útat a nagy cél, a kiszámítható és kiszámítható osztályok megszüntetésére, a szocialista rend építésére.

Sztálin elvtárs tanai és a Szovjetunió tapasztalatai világító fáklyaként szolgáltak Népköztársaságunk vezetője, a Román Munkáspárt számára ahhoz, hogy a dolgozók széles tömegeit mozgósítsa, vezesse és irányítsa legfőbb feladatunk teljesítésére. Ez a feladat: az ország iparosítása, ebben is erőssorban a nehézipar fejlesztése. Első Állami Tervünk eredményeként Népköztársaságunk ipari termelésének összteljesítménye eddig ismeretlen méretet ért el.

A szocializmus építése eldőlhetetlen a falutól. A munkásosztály pártja a mezőgazdaság szocialista átalakításában határozottan a Lenin és a Sztálin mutatta úton haladva vezet a falusi dolgozók harcát. Azon az egyedüli úton, amely a dolgozó parasztságnak boldog és bőséges életet biztosít, megszerkesztve a kuláksok könyörtelen kiszámíthatóságától. A gép- és traktorállomások létesítése, a földművelés-társulások elősegítése, a példamutató állami gazdaságok fejlesztése, az első kollektív gazdaságok megteremtése mind a Szovjetunió tapasztalatain, Sztálin elvtárs tanain alapsznak.

Országunk dolgozó Sztálin elvtársat a barátok között is a legdrágább barátjuknak tekintik. Az Unirea-gyár odesszai esztendőjében, az egeresi szénbányákban használatba került szovjet léghajók, a kolozsvári meg a többi állami gazdaságban egyre nagyobb teret nyerő szovjet módszerek a sztálini tudomány és művészet gyakorlati alkalmazása — olyan barátság megnyilatkozása, amelyet országunk dolgozó népe a múltban nem ismert és nem is ismerhetett.

A nagy Sztálin iránti ezernyi mélységes hálát és szeretetet, háttartalan tiszteletet, az Állami Tervünk teljesítéséért folyó szocialista versenyekben, a Hozzá intézett melegenhangu levelekben, a felajánlott ajándékokban mutatkozik. Dolgozó népünk eddigi megvalósításai éppen úgy, mint jövőbeni reményei, Sztálin elvtárs nevéhez fűződnek. Országunk dolgozó Sztálin elvtársat szüntelenül maguk mellett érzik, a nehéz napokban éppen úgy, mint az öröm és az ünnep perceiben. PAAL JÁNOS

Több mint negyedszázad óta, Lenin halála óta Sztálin elvtárs vezeti a Bolsevik Pártot a lenini uton. Sztálin elvtárs — a ma Leninje — irányítója, vezetője és megszervezője a dolgozók, a kiszámítható és elnyomottak egyetlen frontja, az imperialista kapitalizmus elleni, a béke, a demokrácia és a szocializmus védelmére nagy világharcfrontjába való tömörítésének.

Országunk dolgozó hatalmas lendületű szocialista versenyében elért eredményekkel, Állami Tervünk minden téren történő teljesítésével ünneplik Sztálin elvtárs 70. születésnapját. A mélységes szeretet és háttartalan tisztelet egy-egy megnyilvánulása az a sok levél, írás, elemistától, pletykától, ifjúmunkástól, élmunkástól, dolgozó paraszttól és nőtől, egyetemi hallgatótól és felnőt értelmiségitől, amely december 21-e alkalmából íródott. Ugyanez a mélységes szeretet és háttartalan tisztelet ragadta magával a városi és falusi dolgozók tiszteit, amikor egyszerű, vagy fényes kiállítású ajándékokkal adóznak a nagy Sztálinnak, hazánk felszabadítójának és népünk legjobb barátjának.

A Román Népköztársaság dolgozó népe

örök hálával tartozik Sztálin elvtársnak azért, hogy az ő zseniális vezetése alatt a Szovjet Hadsereg felszabadította a fasiszta iga alól. A Sztálin generalisszimusz irányította Szovjet Hadsereg nagyszerű győzelmei nyújtottak lehetőséget arra, hogy a munkásosztály a Román Kommunista Párt vezetésével az egész dolgozó nép élén kezébe vegye sorsa irányítását s a szovjet népek példáján tanulva, megkezdje az új élet alapjainak lerakását. Sztálin elvtárs személyes hozzájárulásával alakult meg a Szovjetunióban lévő román hadifoglyok sorából 1943 november 15-én a „Tudor Vladimirescu” önkéntes hadosztály, amely a később alakult „Horia, Cloșca, Crisan” hadosztályal, magja lett a Román Népköztársaság új típusú hadseregének. Annak a hadseregnek, amely a sztálini hadtudomány fokozatos elsajátításával, a dicsőséges Szovjet Hadsereg oldalán örökre a dolgozó nép hősmunkáinak, a harcban megszerzett szabadságjogokért, a Szovjet Hadsereg oldalán egyik örvénye a L. kőnek.

1944 május 1-én Sztálin elvtárs megjelölte a világos útat, amelyet Románia, Magyarország, Finnország és Bulgária népeinek követnie kell: „... az országok népének saját kezébe kell vennie a német iga alól való felszabadulást.” Országunk dolgozó népe követte Sztálin elvtárs tanácsait. A Szovjet Hadsereg győzedelmes elnyomulása terepeltette kedvező körülményeket felhasználva a munkásosztály vezetésével, a Román Kommunista Párttal

az élen, megdöntötte a fasiszta diktatúrát és kezébe vette sorsa irányítását. Mihelyt az ország élére olyan kormány került, amely tetteivel igazolta, hogy országunk népe szoros barátságban akar élni a Szovjetunióval, Sztálin generalisszimusz történelmi dokumentum számba menő 1945 május 9-i távirata alapot nyújtott arra, hogy az új román közigazgatás bevonuljon Észak-Erdélybe, Erdély ettől fogva a két szomszédos ország,

Lungu Anna versei ir...

UGY TÖRTÉNT, hogy a Romániai Demokrata Nők Szövetsége egy falujáró aktivistája, Borsáról hazatérve, lelkendezve rontott be a Szövetség kolozsvári szervezetének székébe. Egyszerre a kultúrterületre ment s ott a sajtófelelős asztalára kiterített két verset.

— Nézzétek! — mondta büszkén, boldogan — ilyen verseket ír Borsán a RDNSz egyik aktivistája. Lungu Anna a neve, szegény parasztfiány. Kész szindarabja is van. Én nem értek hozzá, nem vagyok író, de azt hiszem: tehetség.

A kultúrterület aktivistái összeszaladtak a hírré. Kézről-kézre jártak a versek. Az egyiket Május 1-re, a másikat November 7-re írta a borsai földművelőasszony. Mintán elolvasták a verseket, felémelték a telefonkagylót. A kolozsvári napilapok nőrovatának szerkesztőit keresték.

Az IRÓSZÖVETSÉGBEN is tudnak ma már Lungu Annáról. Nemsokára felhozzák Kolozsvárra sajtólevelezői és irányítótanfolyamra. Egyikő lesz az Irószövetségben az „új tollaknak.”

De Lungu Anna nem most indult, még libákat őrzött a mezőn és már versíráson járt az esze. Kislánykora óta varázslatosan szépek találta a rimeket és főleg azokat a gondolatokat, amelyek a versekben élnek. Régen indult, régen ír 5 már verseket. De a Népköztársaság — ahol nem kalódhat el egyetlen igaz, népi származású tehetség sem — felé nyúl és magasba emeli: hogy továbbtanuljon, leküzdje a hiányosságokat és bámulatosan pergő, eleven és tetszetős — gyakran mélytartalmú verseit kivésse, mint ötvös a maga aranyát. Nem lehetetlen, hogy a lelkes RDNSz aktivistának igaza lesz: komoly, nagy költőné válik a fiatal Lungu Annából.

HUSZONKILENC éves. Barát, erőtlen, csillogó sötét szemű. Még egy hold füldeséje sines. Nagy-nagy volt a család: nyolcan voltak testvérek. Azóta rég szétszóródtak. Anna egyedül él Borsán egy kicsi házban és napzámba jár. Az ottani RDNSz kulturterületében dolgozik. Egyike a legjobb aktivistáknak. Hába: ő a maga bűrén tapasztalta a kulák-kiszámíthatóságot! Nagyszerűen beszél a gyűléseken. Az asszonyok szeretik, mert csupa erő és élet. Négy év óta ír rendszeresen.

— Ha valamit érzek, mind versbe szedem — mondja — már gyermekkoromban rimbe szedtem a gondolataimat, sőt néha rimben gondolkoztam. Nem tudom, milyenek a verseim. Érzem, hogy nem tökéletesek; bizony, a sorok is dőbnének néha. Ezt meg is írtam az egyik versemben. Igen, ezt írja az egyik úde, falusi hangulatú vers végén Lungu Anna:

„Bocsásatok meg nekem, Ha a versben hibáztam. De olyan szegény voltam S csak pár elemít jártam...”

Bizon csak pár elemít járt s utána jött a sok munka és vesződség, a kemény telek, a gondok és kihajszáltság világa. De most már csupa öröm és remény. Minden vágya, hogy tanuljon. Asztalán a Párttörténet mellett számtalan broszúra, a leninizmus kérdései. Koselev műve a kolhozokról. Lungu Anna öntudatos földművelőasszony.

GYORSAN IR. Megtörtént, hogy Kolozsváron egy RDNSz megyei gyűlésén egy társnője felvetett egy témát. Ő a szünetben félrevonult és a gyűlés megkezdésekor formás kis verset nyújtott át annak aki a témát felvetette. Erről a képességről így beszél:

— Tudom, hogy gyorsan nem lehet komoly és alapos munkát végezni. Sem a mezőn, sem a versírásban. De ha van valami, ami megragad és felemler: teszem mint most Sztálin elvtárs születésnapja, vagy a forradalom évfordulója: csak úgy ömlenek tollam alól a sorok és szinte beleveszek az írásba.

November 7 című versében írja Lungu Anna:

„Csodás nap: úgy nyíltál ki, mint tűzpiros virág S nyomokban égig lángolt, az új, szabad világ”

EGYEDÜL van Lungu Anna a kiesi házban. Magányos asszony.

— Talán azért fejlődött ki bennem a befelé-nézés, meg azért írtam auni verset — mondja — mert ha a munkámból hazamegyek, nem csimpaszkodik a szoknyámba a kisgyerek, nem kell az urammal törődnöm. Magam vagyok az oka, hogy így egyedül élek, ami falun ritkaságszámba megy. De minélgy vártam valanire, valami csodára, hogy tanulhassak, hogy irhassak sokat. Er a csoda most eljött: tanulni fogok, hehoz a városba a RDNSz és majd foglalkoznak velem az Irószövetségben is.

SZTÁLIN ELVTARSHOZ írt most verset Lungu Anna. Csupa lélek és lelkesedés ez a verse. Forró szeretet hangja árad belőle. Oly halála Anna a nagy Sztálinnak, hiszen végeredményben azt, hogy tanulhat, hogy továbbképezhet, magát, hogy talán igazi, komoly költő lehet: a lángézüli Sztálin tanításának köszönheti.

„Sokat nem tudok, Sztálin elvtárs. Itt falun írok verseket. De ami a világon drága, Szívből kívánom én Neked. Boldog jövő áll énelőitem. Pedig de sötét volt a múltam! Köszönök neked minden szépet, Amit Teóled megtanultam...”

Lungu Anna a maga egyszerű szavával és meleg szívvel, valóságlátásával és fejlődésképeségével sokra, nagyon sokra viheti még... MARTON LILL

Sztálin nevével az Állami Terv teljesítéséért

Az első tervév a tanév volt...

— Az első tervév a tanév volt — mondja Papp József, a „Menajul” tervirodájának vezetője. — Ez az év arra volt jó, hogy alaposan begyakorolva, a tapasztala-

elvtárs 70. születésnapjának tiszteletére ezt a rendszert január 1. helyett már decemberben bevezettük.

Papp József új kádereket betanítását is vállalta. Horváth Tibor és Gáll Károly csak most kerültek a tervirodába, de Papp József tapasztalatait felhasználva, máris jó munkát végeznek.

Az új káderekről így beszél Papp József:

— A terviroda munkájának sokoldalúsága felkeltette érdeklődésünket. Állandóan új kérdések merülnek fel és éppen ezt a változatosságot szeretjük mindhároman. Közösen dolgozunk, tapasztalataimat jól felhasználják. Nagy öröm számunkra, ha sikerrel oldunk meg egy-egy problémát, mert tudjuk, hogy ezzel is egy lépéssel közelebb kerültünk a szocializmushoz.

Hatalmas lendülettel folyik a munka az üzemekben. Dolgozóink a grivcái vasúti főműhelyek mozdonyosztálya dolgozóinak versenyfelhívása után tömegesen kapcsolódnak be a munkaversenyekbe. Sztálin elvtárs 70. születésnapjára tett felajánlásaik teljesítése során gyors ütemben fokozzák eredményeiket. A sztálini felajánlásokat már sokan teljesítették. Segítette és lelkesítette ebben dolgozóinkat a nagy Sztálin iránti hűségük, szeretetük, ragaszkodásuk, a Párt irányító szava és vezetése a szocialista versenyekben.

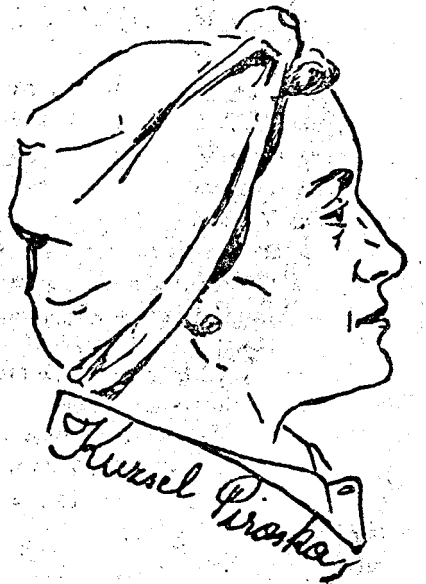
Sztálin elvtárs születésnapjára rendkívülit akarunk nyújtani

Fejlődő iparunk és mezőgazdaságunknak egyre több gépkocsira van szüksége. Az ipari és mezőgazdasági termékek egyrészt gépkocsikon szállítják. E fontos szállítási eszköz egyik nélkülözhetetlen alkatrésze a gyertya.

Kuzsél Piroska a „Triumf” gyertyagyárban dolgozik. Csillám-alátétméré. Kifogástalan, gyors munkát végez. Elmunkás, mindig túlszárnyalta a normát.

— A csillám-alátétmérében pontos és gyors munkára van szükség — mondja Kuzsél Piroska. — Mostanáig minden alkalommal sikerült túlszárnyálnom a normát. Most azonban, amikor Sztálin elvtárs születésnapját készülünk megünnepelni, természetes az, hogy minden becsületes dolgozó többet és jobbat igyekszik nyújtani. En vállaltam, hogy naponta 50 száza-

lékkal teljesitem túl a normát. Ez azonban nem jelenti azt, hogy megelégszem az 50 százalékkal. Teljesítményemet igyekszem fokozni, s nem eredménytelenül.

tokat leszűrve, induljunk neki az új tervévek. Láttuk a hiányosságokat, melyek minden kezdetet jellemeznek. Az Ipari Központhoz beérkezett jelentések alapján megállapították, mi az, ami jó és amin nem kell változtatni, s mi az, ami nem felel meg a követelményeknek.

— Csak egy példát említek meg. Eddig a jelentések nyomtatványai különböztek egymástól. Minden üzem tervirodája a saját elképzelése szerint állította a jelentések rovatait, azok részletezése is különbözött egymástól. Ez természetesen nagy nehézséget okozott az Ipari Központnak, mert a jelentések feldolgozásában sok idővesztés származott abból a körülményből, hogy a szükséges adatokat valósággal össze kellett keresgélni.

— Most az új tervétől egységes nyomtatványok lesznek, s időben meg is kapjuk azokat. Ezenkívül nagy feladat hárul a tervirodára. A termelés minden részével kapcsolatos kérdésekkel a terviroda foglalkozik. A termelés központjává válik a terviroda. Nekünk tudnunk kell, milyen és mennyi nyersanyag van szükség, milyen, mennyi, milyen minőségű és fajtájú nyersanyag vagy félkészáru van raktáron.

— Mi vállaltuk, hogy Sztálin

Sztálin elvtárs — szabad haza — boldogabb jövő

... a szövetségben új munkamódszer vezetendő be, amely szerint egy munkás négy szövögépet, vagy két szövögépet kezel. Így szól az Állami Terv a szövögépi dolgozók munkájának megszervezéséről és továbbfejlesztéséről.

Dolgozóink meg is fogadták a tanácsot és mind többen tértek át a több gépen való munkára. Ezek közé tartozik Coldea Viorica is, a kolozsvári „Breiner Béla” textilgyár szövögépmunkása. Már 13 éve dolgozik a „Breiner Béla” gyárban, de a felszabadulás előtt még csak eszébe sem jutott, hogy több gépen dolgozzék. Nem is olyan régen megpróbálta, s ma már az üzem elmunkásai közé tartozik.

— Még sohasem tapasztaltam olyan lelkesedést — emlékezik vissza Coldea Viorica —, mint azon a gyűlésen, amikor Sztálin elvtárs 70. születésnapjának tiszteletére ajánlottuk fel munkánkat. Valóság-

gal versenyeztünk abban, hogy ki tud több és jobb munkát nyújtani a nagy nap megünnepelésére. En vállaltam, hogy minden eddigi teljesítményemet túlszárnyalom és emeltem meg a minőségi munkáról sem. Egy százalékkal javítottam a minőséget és félszázalékkal csökkentem a selejtet.

— Tudjuk, hogy a sztálini munkavállalások Állami Tervünk teljesítését is előbbre segítik. Ezen túlmenően szocialista munkaversenyt szerveztünk. En magam Mártonfi Máriát hívtam versenyre. Kettőnk versenye azonban nem verseny. Nem számít ki lesz a győztes. A szocialista versenyek igazi győztese a munkásosztály, minden dolgozó, a Román Népköztársaság. A versenyek következtében emelkedik a termelés és javul a minőség. Ez mind szerves összefüggésben van Sztálin elvtárs, szabad haza, szocialista munkaversenyek, boldogabb jövő! Hát el lehet választani egymástól!

500 százalékot vállaltam...

Raduch András hatalmas üvegablak méricskél és vágja fel egyforma, négyzet alakú darabokra. Több száz ablaküveget rendelt az egyik kórház. Az ablaküvegre nagy szükség van, Raduch András a „Fierul” többi alkalmazottjával együtt önkéntes munkával vállalta, hogy Sztálin elvtárs 70. születésnapjának tiszteletére december 31-ig vasárnap is dolgozik. A „Fierul” összes elárusítóhelyei nyitva tartanak és ezért kisebb a forgalom, mint hétköznapokon. Ezt az alkalmat kihasználja és a sür-

túl a normát, akkor Sztálin elvtárs születésnapjának tiszteletére még többet kell nyújtanom.

A múlt hónapban és az azelőttiekben is jó munkát végeztem. A legjobbnak bizonyult a jók között. Majd minden hónapban prémiummal jutalmazták munkámat. Most is jól dolgozik. Jobban, mint bármikor. A hónap közepétől már a 300 százalékos teljesítményhez közeledik. Sztálini munkafelajánlása végrehajtásában példát mutat azoknak, akik nem akarnak mögöttes lemaradni.

...mert Sztálin elvtárs születésnapjára készítették

A dolgozó nép igényei napról-napra fokozódnak. A tőkés kihasználás idején elszennvedett nélkülözéskor után, az egyre emelkedő életszínvonal következtében mind több és több ipari termékre van szüksége a dolgozók millióinak. A kolozsvári „Szabadság” butorgyár munkásai a mutatóköz szükséglet kielégítésén fáradoznak, amikor jöminőségű, olcsó népbutor készítenek a dolgozók számára. Nem véletlen az, hogy éppen első Állami Tervünk keretében került sor a népbutorok előállítására. Elsősorban a dolgozók szükségletének kielégítése fontos. Ennek hatása már az első tervévben mutatkozott.

A „Szabadság” butorgyár dolgozói az év utolsó negyedében tértek át a népbutor gyártására. Vállalták, hogy Sztálin elvtárs 70. születésnapjának tiszteletére 320 garnitúra népbutor készítenek el december 21-ig.

Ez olyan nagy mennyiség, hogy a vállalat sikeres teljesítésének

biztosítására munkaversenyt kezdeményeztek a gyár dolgozói.

— Alaposan megszerveztük a munkát — mondja Orbán Gyula, a gépműhely vezetője. — mert az eddigi csoportonkénti munka üteme lassúnak bizonyult. — A csoport végezte a szabást, a gépi munkásság és így tovább, a munka minden mozzanatát. Most bevezettük a szalagrendszert. Sorozatmunkára tértünk

...csökkennek az árak, ha többet termelünk

A bukaresti szovjet ipari kiállításról való hazatérése után más ember lett, mint azelőtt volt, Boeska István, a marumarosszignói „Tamás Sándor” kegygyár dolgozója. Nem azért, mintha azelőtt rosszul végezte volna munkáját. Boeska István már régen az elmunkások közé tartozik. Ez év május 1-én kintintették a Munkabremmel. November 7. tiszteletére 110 százalékkal teljesítette túl normáját. De az a szemképrátató sokasága és változatossága a nagyszerű szovjet ipari gépeknek, amely eléje tárult, megerősítette meggyőződésében, hogy a dolgozó munkája nyomán fakadhat csak a boldog jövő.

— Minden erőmmel azért dolgozom, hogy a mi munkánk nyomán is a gépek sokasága tegye könnyebbé az ember, a legértékesebb tőke munkáját. Olyan korszerű

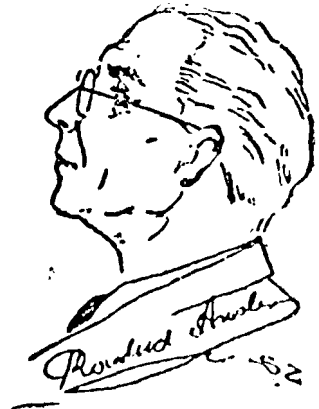

gépekre van nekünk is szükségünk, amilyeneket a szovjet dolgozók készítenek és használnak. Sztálin elvtárs gondossága folytán mind több és több szovjet gyártmányú gép érkezik hazánkba és ezzel is lehetővé válik Állami Tervünk mielőbbi teljesítése.

— Ma már mindnyájan tudjuk, hogy akkor emelkedik életszínvonalunk, akkor csökkennek az árak, ha többet termelünk.

Sztálin elvtárs 70. születésnapja ragyogó alkalom arra, hogy minden dolgozó bebizonyítsa iránta érzett nagy szeretetét és ragaszkodását.

Boeska István példát mutat a sztálini munkafelajánlásokban a „Tamás Sándor” kegygyár dolgozóinak. Száz százalékos túlteljesítést vállalt a nagy nap tiszteletére és egyéni versenyre hívta a gyár dolgozóit.

gős megrendelés teljesítésén dolgozik.

— Igyekszem, mert Sztálin elvtárs születésnapját 500 százalékos norma túlteljesítéssel akarom ünnepelni. A hónap elején történt munkavállalásokról csak 250 százalékos vállaltam, de az ünnepi vállalatok lelkes hangulata és az a tény, hogy vasárnap és a hétköznapok déli óráiban is dolgozunk, magával ragzott és újabb 250 százalékat, vagyis összesen 500 százalékos vállaltam. No meg arra is gondoltam, hogy ha novemberben 487 százalékkal szárnyaltam

át. Biztosítani akarjuk, hogy Sztálin elvtárs születésnapjára butoraink rendelkezési helyükön legyenek, s a dolgozók meg is vásárolhassák.

— Ha hosszú évek múlva rátekinthet valamilyik dolgozó, a most készített butorainkra, eszébe jut, hogy ez a butor azért olyan jó, mert a „Szabadság” dolgozó Sztálin elvtárs 70. születésnapjának tiszteletére készítette.

KEREKES SÁNDOR

„P lánitáld el a falun az igazságot és hirdesd kúrtszóval az egész világnak, kásokkal való testvéri szövetség nélkül, hogy a munka győzelme a tőke felett

SARJAD AZ ÉLET

a „Petőfi Sándor”
kollektív gazdaságban

Uj szép betonpadlás istálló. Nem az „enyém”, nem a „tied”, hanem a miénk. A bathzi „Petőfi Sándor” kollektív gazdaság tagjai. Az istálló közepén sin fut át a trágyahordó csille számára, amely most készült a szatmári „Unió”-gyárban. Három bivalyuk és 16 tehénük van. Az állatok jó husban vannak. Kezdi elhagyni szegény-parasztai istállóban viselt szegletes formájukat.

A takarmányozást pontosan és természetesen végzik. A szakemberek által összeállított takarmányozási tervet a minisztériumból kapják.

Különbben a tehének egy része mustrába kerül. Jövő tavasszal helyettük fajállatokat vásárolnak.

Szemben az istállótól 18 koca számára fiasztató készült. Mielőtt már kész is. Tágas, világos ablakos az etetőfolyósó cementpadlós. A fiasztató tövében elkülönített rész a már serdülő — felcseperedő malacok számára van.

Verdes Gáspár és Tivadar Péter söprik az új kocafiasztatót. Verdes ájjellőr és a dísznök mellett is dolgozik. Arca fekete, sovány, a multból meghajszolt szegényparasztai vonásokkal.

— En tudom, hogy minden kezdett nehéz. Nekem eddig 163 munkanapom van. A legtöbb a kollektív gazdaságban. Szivesen dolgozom, mert tudom, hogy magamnak és családomnak teszem. — Lesz nekem webb ruhám is ennél! Jól indultunk és a télen is haladni fogunk.

— Hogy állnak a takarmányai?

— Fele megvan, a feléről még gondoskodni kell. Vannak jóvedelmek: a tehének tejét a szatmári „Unió”-gyárban szállítjuk. A szövetkezetnek is fuvarozunk. Ezekből a pénzekből megvesszük az állatok téli eleségét. Jövőre pedig a magunkból is lesz elég.

Farkas László tehenésztől a kollektív gazdaság téli munkatervéről érdeklődünk.

— A két tanya köré kerítést vonnak. A tanyavárokat megtöltjük salakkal. Kutatásunk a bolgár-kertészet számára. Helyreállítjuk a régi kalapácmalmot és dolgozni fogunk benne. Két szövőgépet igyekszünk üzembe helyezni, ahol szákokat, vásznat fogunk csinálni. Az erdők is közel vannak. Ahogy megindul az IPEIL fuvarozása, mi is vállalunk ott munkát a szekerekkel együtt. Sok dolgunk lesz a konyhakertszettel.

— E gazdasági munkaterveken kívül van szép téli kulturterünk. 30 tagu dalárdánk, táncsoportunk már működik de télen még inkább fejlődni fog. A téli munkákat nagyrészt csoportban fogjuk végezni, s akkor lesz közös újságolvasás is. Szeretnénk Sztálin elvtárs rövid életrajzát, valamint az „Uj barázdát szánt az eke” című regényt elejétől végig elolvasni és megvitatni. Azonkívül még van egy fontos téli tennivaló. Néhány irástudatlan tagunk máris bejár a falusi alfabetá tanfolyamra. Mire megjön a tavasz a „Petőfi Sándor” kollektív gazdaságban egyetlen irástudatlannak sem szabad lennie.

A kollektív gazdaság szénája jól áll. A közös, gépesített tudományos alapon álló gazdálkodás eszméje olyanok között is hódít, akik félve elszórták még kételkedve és megnemértőn állottak szembe ezzel a gondolattal.

— En most dolgozok a kollektív gazdaságban és csak jövőre kapom meg részemet — mondták egyesek.

Ma már aféle hangok nem hallatszanak. A kollektív gazdaságba belépettek közül vannak olyan szegényparasztok, akiknek a földje 6 kilométerre terült el a falutól. Mire trágyahordásban kétszer fordult, a 24 kilométeres úttól ökrei lesántultak s több volt a kár, mint a haszon. Ma az ilyen szegényparaszt, a kollektív gazdaság tagosított földjén dolgozik, az ökrök köves úton haladnak és gazdaságos munkát végeznek.

Amióta a kollektív gazdaságot megalapították, 8 új tagot vettek be s további 12 új kérvény ott fekszik a vezetőség előtt. Felvételük a közgyűlés dönt.

December huszonegyedikére a dísznőfiartatón kívül százhuszonöt négyzetméter területű trágyatelepet építenek a kollektív gazdaság tagjai, amelynél a téglafalakat betonmattal vonják be. A malom-épület ajtóit és ablakait már elkészítették. A kovács és kerékgyártó műhely egy régi cselédházából alakították át. Az épületre új tetőt húztak. A másfélvagon magburgonya elvismelése is a december 21-i váltalások között szerepel.

Gyönyörűk a kollektív gazdaság úszó vetései. Kiválnak a környező magángazdaságok közül. Összesen 214 hektárjuk van, amelyből 59 hektár úszó vetés, 5 hektár úszó búkköny, a többi tavaszi. Mélyszántásuk: 139 hektár.

A tavasszal a kételkedők még ingattak a fejüket. Most aztán lassú alkalmuk látni a kollektív gazdaság kiterjedését és látni fogják a döntő sikereket is.

NYILÁGYZI ANDRÁS

A tordaszentlászlói szövetkezet fejlődése

az egyéni hasznot hajszoló vezetőségtől
a jól működő áruellátó
és értékesítő szervig

TORDASZENTLÁSZLÓ. — (Küldött munkatársunktól) Fénylő napsugár árasztja el a falut. Gyönyörű reggel van. Az országúton, tolongó szekéssor gyűlt össze. Piac van oda jövekezőknek.

A dolgozó földművesek eladásra szánt állataikat a faluszélen, a piac téren értékesítik, a szükséges iparcikket pedig a szövetkezetekből vásárolják meg.

A szövetkezet üzletelisége szofolásig megtelt. Szébbnél-szebb edényeket, méterárút, lábbeliket, vasárút fűszert és apróságot vásárolnak a dolgozó földművesek. Farkas Ferenc üzletvezető fürge mozdulatokkal, udvariasan szolgál ki minden vevőt. Földműves származású, a falusi dolgozó bizalmából lett szövetkezeti üzletvezető.

A MULT

Tordaszentlászlón 1945-ig nem volt szövetkezet. Három magánkereskedő látta el a falusiakat ipari cikkekkel. Hiányosan. A dolgozó földművesek szokhoz hordották verejtékes munkájuk gyümölcsét.

Az üzletek tulajdonosai hamarosan meggazdagodtak. Egy-két év leforgása alatt földet, telket vásároltak és házat építettek maguknak. Úri életmódra dörzsöltek a dolgozóktól kicsikart pénzen.

Mikor a Szovjet Hadsereg Sztálin elvtárs vezetésével felszabadította hazánkat, megváltozott az élet Tordaszentlászlón is. A Román Munkáspárt útmutatásai nyomán a dolgozó földművesek két szövetkezetet létesítettek. „Plugár” és „Kalácska” néven. Szövetkezeti úton próbálták kiküszöbölni az áruellátásban mutatkozó hiányosságokat.

KEVÉS VÁLTOZÁS

Kezdetben a szövetkezetek sem segíthettek a dolgozó földművesek szükségleteinek kielégítésében. Olyan elemek voltak a szövetkezetek vezetőségében, akik saját céljukra használták fel a tagok pénzét. Az ipari cikket nagykereskedőktől vásárolták meg és méregdrágán adták tovább a falusi dolgozóknak. Hatalmas összegeket számoztak fel fuvarra és napi-dijra. Ez felemésztette a szövetkezet jövedelmét. Rendszerint a vásárolt

árakat hiányosan könyvelték el és így az üzletmenetét nem tudták ellenőrizni sem a dolgozó földművesek, som a megyei szövetkezet ellenőrző közvegei. A szövetkezet vezetősége az infláció idején elpredálta a dolgozókat és az utóbbi időkben a szövetkezeti hálózat átszervezése előtt kölcsönpénzen tudtak csak árut vásárolni.

ÚJ ÉLET

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége március 3—5 teljes ülésének határozata szellemében Tordaszentlászlón megváltozott a szövetkezeti munka. A falusi dolgozók átszervezték a szövetkezetet és a nép fiai közül választották új vezetőségét. Kiseprtek az osztályellenséget sorakból, s csak a szegény- és középparasztoknak adtak helyet az átszervezett szövetkezet tagjai között. Majd hozzáfogtak a szervező munkához. Közel 1000 főre emelkedett a szövetkezeti tagok száma, a régebbi 400 fővel szemben.

Az igazgatósági tagok azon fáradoznak, hogy a szövetkezet a falusi dolgozókat minél több olcsó és jöminőségű áruval lássák el. Ezért legtöbbször alkalmi fuvar alkalmaznak, s csak olyan kiadásokat eszközölnek, amelyek elkerülhetetlenek. Az átszervezés előtt szétzillesztett szövetkezet vagyonát november végéig sikerült 639.615 lej értékű áruval és 100.759 lej készpénzzel felgyarapítani. A szövetkezet november hónapban 1 millió 213 ezer 971 lej forgalmat bonyolított le. A vezetőség vállalta, hogy ezt a forgalmat december 21. társzeteéré tovább fokozza. Nagyobb gondot fordít a mezőgazdasági termékek begyűjtésére és az árubeszerezésre.

MEGSZERVEZTEK A TERMÉNY BEGYŰJTÉST

November hónapban a szövetkezet vezetősége a mezőgazdasági termékek begyűjtését szervezte meg. Tíz meggyezzerhatszázöt kilogramm burgonyát, 1650 kilogramm babot, 31,50 kilo turót, 61 kilo napraforgómagot, 45,70 kg. lóheremagot, 128 kg. zabot, 40 kilo árpat és 1294 darab tojást gyűjtöttek össze. A begyűjtött terményeket hivatalos áron kifizették és ugyanakkor 1700 méter ing és ruhaanyagot, kész férfiruhát, pullover-

reket, női és férfiharisnyót osztottak ki olcsó áron a dolgozó földművesek között.

A cserérumozgalmat megszervezővel a szövetkezet nagy segítséget nyújtott a dolgozó földműveseknek, mert így nokik már nem kell terményeiket 40 kilométerre a kolozsvári piacra beszállítaniok. Ez igen sok idősvesztést jelentett.

VAN SOK OLCSÓ ÁRU

A szövetkezet szabáddáruval is ellátta a falusi dolgozókat. Az utóbbi két hónapban 234 pár lábbelit, 177 méter ruhaszövetet, nagymennyiségű belőanyagot, pullover, kalapot, sapkát és más ruházati cikketek osztották a dolgozó földművesek között.

Mezőgazdasági gépeket is szerzett be a szövetkezet. Ezeket kevés bére ellenében a szegényparasztoknak adják használatra. Eke, borona, kukoricafejtő, gépkapa, szecsakavágó és kukoricavetőgépek gazdagítják a szövetkezetek tulajdonát. Tavasszal a szövetkezet meggyezést köt a gazdálkodással és onnan is átvesszik a mezőgazdasági gépeket. Akkor teljes mezőgazdasági felszerelése lesz a szövetkezetnek.

SZERVEZIK A HÁZI-IPARI OSZTÁLYT

A tél folyamán a háziipari szövetkezet is megszervezik. Tordaszentlászlón és vidékén az utóbbi időben széles méreteket öltött a háziipar. A falusi dolgozók szébbnél-szebb szöveteket és értékes szerszámokat készítenek házilag. Ezeket mindig más vidéken értékesítették, vagy odahaza vesztegettek el olcsó áron az üzletnek. A szövetkezet vezetősége elhatározta azt, hogy a tél folyamán megszervezi a háziipari termékek értékesítését.

Mind Ezeket a szentlászlói dolgozó földművesektől tudtuk meg. S meglátogattuk a szövetkezet vezetőségét is. Amikor kijöttünk, Gebe András szegényparaszt így szólott hozzánk: — Jól működik a mi szövetkezetünk! A szegény- és középparasztok életszínvonalának emelésén dolgozunk a Román Munkáspárt célkitűzéseink megfelelően....

VIDA JÓZSEF.

A SZTÁLINI UT

A Szamos mellett kényezik a Malom-utca. Szamosfalvának ezt az utcáját szegények lakják. Vincze András Jánosénak is itt van a háza. Udvarának nincs kapuja, itt szivesen látogat vendég minden jó ember. Bodri kutyáját is azért tartja, hogy jellezze az idegen érkezését. Széles mosollyal jön elébe a „gangon”. Mindenki szereti és becsüli a faluban. Életbe senkit se bántott. Hetedmagával másfél hold szántó természetből alig tud megélni. Nap-számra is járnak. Kell a pénz. Vinczenek nem szokása, hogy készen várja a sültgalambot. Dolgoznak látástól-va-kulástig. Így mindig előkerül a szükség pénz.

— Nem tart sokáig ez. — szokta biztatni magát. Ilyenkor eszébe jut egy hadnagy mosolygó arca. A felszabadító szovjet hadsereg katonarovosa volt. Sokat beszélt otthonáról, hazájáról és az ott élő

parasztok boldog életéről. Vinczenek új volt, amit hallott. Pipafüst mellett szóltanul hallgatta a beszédet. Szinte hihetetlenül szép volt, amit a szovjet hadnagy elmondott. Hogy lehetséges ez ott?

— Mindaz a Bolsevik Párt és a szovjet népek atyja, Sztálin adta a kizsákmányolókból börtönéből megszabadult szovjet parasztoknak. — mondotta a fiatal hadnagy. Először hallotta Sztálin nevét. S csodálkozott, hogy az orvos arca miért tüzesedik át, ha nevét említi.

Egyik este a hadnagy ismét hazájáról és Sztálinról beszélt. Jól emlékszik arra a napra. — Nem is nagyon sok nemzet él együtt, békében, szeretetben — mesélte Vincze csodálta ezt a szép egységét. Egyszerre elszomorodott, eszébe jutott Gyuri bátyja és a többiek, a Petrek és Jánosok, akiket amonverték a báró Jósika és Dunca földbir-

tokokok fagyfűlletet szító próbékjei, a nemzetiségek ellen usztító lelketlen kizsákmányolók.

— Ki kell pusztítani őket, megváltozik minden itt is egyszerre — mondotta Vinczenek a szovjet hadnagy. — Nálunk így történt.

Kezde megértent Vincze, hogy miért csillog a hadnagy szeme, ha Sztálinról beszél. Egyszeribe nagyra becsülte ezt az igaz, nagy embert.

A mindig mosolygó fiatal tiszt, a többiekkel együtt, egyik nap elbucszott. Vincze nem értette, miért megy olyan lelkesen tovább küzdelelni, hisz hazájától, a Szovjetuniótól már messze fut az ellenség?

— Minden elnyomott nép szabadságáért harcol a nagy Sztálin által vezetett Szovjet Hadsereg. — mondotta. A ház népe és a szomszédok könnyes szemmel búcsúzták tőle. Az utolsó kézzorításkor szubonya belső zsebéből

egy fényképet adott át Vinczenek: — Nézd sokat és becsüld meg — mondotta. Sztálin fényképe volt. Most is ott van az értékes emlékek között, díszhelyen.

Hajnál óta Gemos, aprószeremű esd hull. Házhöz köti az embert. Most van ideje gondolkodni.

Kint Bodri kutyja berátságosan vakizant. A vele együtt lakó Lőrincz János agóra jött meg a gyárból. Sokat köszönhet sógorának. Tőle tanulta meg, hogy mit jelent a sarló és a kalapács, a munkásdög és a dolgozó parasztság szövetsége, mit jelent a Román Munkáspárt. Lőrincz fogságban volt Kolhozvezető. O szomszéd látta, amit a szovjet tiszt neki mesélt. Mielőtt sógora hazatért volna a hadifogságból, nem igen olvasott Vincze András. De azóta együtt tanulmányozták a broszurkat, amelyek megmutatják azt az egyetlen utat: Sztálin által vezetett utat, mely

lankadaflanul bírdesd, hogy a parasztiok felszabadítása elképzelhetően a munkálatok nélkül a parasztioknak a munkások részéről való vezetése nélkül" J. SZTALIN

Marosgézsán a dolgozó földművesek 70 százaléka társult

s kötött együttesen szerződést a gyéresi traktorállomással

A rozogant fészert előtt traktor berreg. Az utána akasztott vontatókocsira ekevasakat, gépkatapultákat s lim-lomnak tűnő, de hasznos dolgokat raknak fel a munkások.

Költözik a gyéresi gépállomás. Az igazgatósági épület ablakából nézzük a sürgés-torgást. Nagy rángással indul el a traktor. Kerekkel magasra fröcskölnek a felengedett föld sarát.

BOTA ILEANA RÖVID ÉLETRAJZA

Amikor leülünk az asztal köré, hogy beszéljünk a gépállomás eredményeiről, ajtó nyílik. Kívül a traktor a kocsi. Az, amelyik az előbb a fészert előtt állt. Az ajtón fiatal lány lép be. Husz éves lehet. A traktoristák egyruháját — két kezes-lábast visel. Hatalmas növést, szépségű lány. Alakja sudár. Együtt nőtt a mővidéki havasok fényfóráival. A neve: Bota Ileana. Mőc lány. Nehéz sorban nőtt fel. Amikor kicsiny gyermek volt, apjával és egy aprónövésű munkányóval járta a vásárokat. Ha elfáradt a nagy utakon, apja beültette a ló hátán harangozó cseberbe.

Mikor Ileana megnőtt, napszamba járt. Lejött a havasról cselédnek. Egy alkalommal kimentek a gépállomás traktorai Várfalvára, ahol Ileana szolgált. A lány megszerette a gépeket. Beállt traktoristának . . .

Most itt van, s szól:
— Ha az elvtársak nem haragszanak meg . . . költözni kell . . . s két erős karjával könyvestől, mindenestől ragadja fel a könyvállványt, aztán az asztalt viszi ki, meg a székeket.

A traktor elindul. Mi, Giurgiu Ilie igazgatóval és Suciu Vasile mérnökkel, utána. A havas felől friss szagú szél terül szét a kiszélesedő Aranyos-völgyön. Távolban a Székelykő kopár csúcsa mögött a járai és aranyosbányái havasok fehérlelnek a délelőtti verőfényben.

— Itt a tél — törli meg a csendet a mérnök. — Ez évi munkatervünket befejeztük . . .

— Százegyvennyeg és fél százalékban teljesítettük — toldja meg a mérnök beszédét Giurgiu Ilie igazgató.

Újra Suciu Vasile veszi át a szót:

— Kétézerkétsházszonnyolc hántírt teljesítettünk az előirányzott ezerötsházszonnyolcvan helyett. Versenyben voltunk a beszerelés,

bonchidai és marosvásárhelyi traktorállomásokkal . . .

Közben túlhaladtunk az ut hajlatán. A házak is gyérebbek. Foghijasan szegélyezik az utcát. A réseken messze el lehet látni. Elöl a dombok oldalán hatalmas kiterjedésű buzatába zöldel. A mérnök arra mutat és újra megszólal:

— Azt is mi csináltuk . . .

— Állami gazdaság? — kérdezzük.

— Nem. Szegény- és középparasztioké.

MAROSGÉZSA PÉLDÁJA

— Így, egybe szántották?
— Így, — feleli a mérnök. — S hadd mondjam el a marosgézsai esetet . . .

Abban a faluban a dolgozó földművesek hetven százaléka társult, és szerződést kötött velünk. Kétszáz hektárt kellett felszántanunk és harmincegyet buzával voettünk. A földek neldfutnak a hegyoldalnak, keresztbe.

Nyolc traktorral mentünk ki. Gyűlést tartottunk a társulókkal, megmondtuk nekik, hogy ha szelétibe, a hegy irányába végezzük a szántást, akkor a munka sem lesz korszerű, meg sok üzemény is fog. Mit gondol, mit választanak?
— Azt mondták — folytatja —

— hogy mi vagyunk a szakemberek, mi tudjuk azt, hogy mit kell csinálni. Nekik már elegendő volt az elavult, ősi módszerekből. Mondtuk, hogy akkor cövekeljék le a földet mert mesévt nem hagyunk.

— Ez délután történt. Másnap a szántó szélén a társulók két megbízottja várt. Lecövekeltek? — kérdeztük tőlük.

— Nem! — válaszolták. — Mikor az este elmentek tőlünk, mi még ott maradtunk a gyűlésen. Így határoztunk, hogy hosszulejárati szerződést kötünk . . .

— Ezzel — folytatja a mérnök — az évvik megbízott cödulát vett ki a zsebéből. Névsort. Arról, hogy melyik társulónak mennyi földje van. És így szólt:

IGY TÖRTÉNT . . .

— Ti elvégezték a munkát. Szántókat és vettek is. Jövőre pedig learatjátok a termést. szérít csináltok és ki is csépelitek a magot. Le is mériket és el is osztjátok, e cödula szerint. Mi megbízunk benneteket, a ti munkátokban . . . Rendben?
— Rendben, válaszoltuk — mondja a mérnök.

— Így történt Marosgézsán . . . Még csak annyit — fejezi be a

történetet Suciu Vasile —, hogy mi, a gépállomás, azt a magot, amit tőlük kapunk, odaadtuk a Comcereálnak, s nemes magot; adtunk a gézsaiaknak nélyébe. Olyan szep most az a hatalmas tábla, hogy öröm nézni . . .

Megérkezünk az új telepre. Az udvaron két traktorista lány, Socol Flóra és Buzas Rózsa — meszesvedreket cipelnek — állítja meg az igazgatót:

— Elmult már kétóra igazgató elvtárs . . . — mondják — mi lesz a mai meszeléssel?

SZTALIN ELVTÁRS SZÜLETESNAPJA TISZTELETRE

Giurgiu Ilie nevetve nyugtatja meg öket, hogy azonnal megy ő is. Aztán nekünk magyarázza meg a lányok szavait:

— Amu mi is — mutat a két hatalmas korszerű, tobojtós gépszinekre, a remek lakóházra és a tökéletes javítóműhelyre — mind mi építettük. A régi, Betegh-féle uradalmi épületek romjaiból. Egy-millió lej kaptunk az építkezésekre, s már eddig is 3 millió lej értékű munkát végeztünk el.

A gépállomás dolgozóit szerelik a műhelyt, csinosítják az épületeket.

— Sztálin elvtárs születésnapja tiszteletére végezzük mindezt el. Eredetileg csak a jövő tavaszra csináltuk volna meg — mondja az igazgató.

A TELI MUNKA

Suciu Vasile mérnököt a gépműhelybe hívják.

— Megjavítjuk az összes gépeket. A különözö szerelöcsoportok versenyre hívják ki egymást, és a traktorállomás versenyre hívja a beszerelés, bonchidai és marosvásárhelyi gépközpontokat.

Az igazgató visszakísér bennünket az állomásra. Befut a vonat, elbucszunk. A bukarest-kolozsvári gyors zöldelő buzatáblák és mélybarna ősi szántások között rohog velünk Kolozsvár felé. Látni lehet, hogy melyik földön dolgoztak a gépállomás traktorai. Ahol sűrű, araszos növést, nagy-kiterjedésű buzatáblák vannak, ott traktorok dolgoztak. Sok ilyen föld van. Több, mint a tavaly. S jövő tavaszra még több lesz. Bizonyítéka a gépi művelés felsőbbrendűségének, s bizonyítékai annak, hogy a gyéresi traktorállomás dolgozóit becsülettel teljesítik feladatukat.

SZÉKELY GYÖRGY

A kutyfalvai állami gazdaság teljesíti feladatait

KUTTYFALVA. — (Kiküldött munkatársunktól.) A hóid formátlan karikája már a hegyek tetején bolyong. A hűvös, derengő hajnalban versengve kukorékolnak a kacsok. Az állami gazdaság éjjeli óra fázósan gombolja össze földgérő bőrbundáját s még a gallért is feltűri. A hideg rózsásra csipje arát, Száját mosolyra huzza s — csak úgy magalé — ennyit mond:

— Hűvös van, hogy a ragya essék belé . . .

— Lépteivel megégyeszer körülméri az alvó gazdaságot, aztán kivesszi öregapjától örökölt zseboráját.

— Mindjárt hat óra. Ébresztő lesz nemsokára — mormolja.

Kis idő múlva a kapufélán függő vas-sín élesen csengő hangja varázsol életet a sötétbe burkolt udvaron. A környező lakóházak szobáiban vöröses fények gyulnak. Az ablakokra, a petróleumlámpák halvány világa az öltözködők gyors mozdulatait vetíti. Néhány perc múlva már kormosfényű kézilámpásokkal imbolgók alakok igyekeznek az istálló felé.

KEZDŐDIK A MUNKA

A heverésző állatok talpra lendülnek és mohó étvágyal forognak hozzá a jászolba rakott szecskázott takarmányhoz. A munkások szerényen mozognak, a trágyát kibordják a telepre és friss almot tesznek az állatok alá. Utána előkerülnek a vakarók, a tisztítószeres számok, a fényesre kefélők az állatok szőrét. Itatás következik. Rövid idő múlva fehérköpenyes lányok és asszonyok edényeket visznek a tejházba.

A gyorsmozgás ember Ursán Tóder, a gazdaság igazgatója. Reggel ő az első felkelő. Mindig ott van a munkások között. Tanácsokat ad, ellenőrzi, irányítja, vezet a munkát. Most, hogy a szekerek elmentek, ott áll egyedül az udvar közepén. Zsebretejt kézzel. Mikor észrevesz bennünket, felénk indul. Hangos „jó reggellel” köszönt.

Megkérjük az igazgatót, hogy beszéljen valamit a gazdaságról. Arról, hogy milyen eredmények vannak általában, hogy miként megy a munka a gazdaságban. Előbb arra kérjük, hogy magáról beszéljen.

„SZÉP EREDMÉNYEK VANNAK”

Egy pillanatig várakozásteljes csend. Ursán Tóder arcán és szeméből látszik, hogy váratlanul érte a kérdés. Látszik, hogy gondolkodik. Szavakat keres. Aztán rövid hallgatás után megszólal:

— Munkásember vagyok, sokat hányódtam az életben, sok helyütt dolgoztam. Voltam juhász, kondás, tehenész, béres és napszámos. Mindig lelkiismeretesen dolgoztam. Itt ezen a birtokon valamikor Dégenfeld Kristóf gróf nyuzta a népet. Mintán államostiták a gazdaságot, a Román Munkáspárt engem bizott meg a birtok vezetésével. A feladatomban minden örömmel igyekeztem eleget tenni.

Beszéd közben lassú léptekkel megindulunk a gépszín felé. Az igazgató tovább folytatja szavait:

— Mielőtt megnéznénk a gazdaságot — mondja —, néhány szóval ismertetem ezévi munkánk eredményeit. Az idén 396 hektár szántóföldön dolgoztunk. A földek távol vannak egymástól, szétszórtan, ami nagyon megnehezíti munkánk végzését. Ennek ellenére szép eredményeink vannak.

— Az idén — folytatja beszédét Ursán Tóder —, hét vagon búzát, két és fél vagon árpat, 1 és fél vagon zabot csépelettünk. Ezenkívül 14 vagon cukorrépak, krumplink és kukoricánk termelt. Termeltünk dohányt, ricinust és babot is. Tizenhat hektáron 25 vagon konyhákerti zöldsgéfélet termeltünk, amit mind a ezövetkezeteknek és a tordai munkásétkédeknek adtunk el.

VETŐMAGOT ADNAK A DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEKNEK

— Az éss folyamán 78 hektár „csanádi 117-es” fajtisza nemesített búzát vetettünk el, — folytatja. Ebből már a jövő évben a falvak földműveseinek vetőmagot osztunk szét.

Amire Ursán Tóder befejezi beszámolóját a gépszínhez érkeztünk. Ott áll előttünk a büszke épület. Az igazgató újra beszélni kezd.

— Ezt a színt — terven felül építettük. Régi, rossz épületekből. Pénzünk nem volt rá. De dolgoztunk, mert a színtre szükségünk volt. A gépeket fedél alá kellett tenni.

ÖCSKAVASBÓL — KALAPÁCSMALOM

A 48 méter hosszú és 8 méter széles új épület alatt példás rendben sorakoznak a különböző mezőgazdasági gépek. Arató, cséplő, kaszáló, kapáló gépek, ekék, triőrök, szelektálók és a szénaprés. Rosszamentesítve, beolajozva várják a jövővi munkát. A nagy gépszín végében külön épített helyiségben a gazdaság kovácsa, öcska vasha dobált alkatrészekből kalapácsmalmot csinált. A következő, amit megnéztünk a keresek műhely. A szerszámok a műhelyépület előtt halomban vannak rakva. Bent az épületbe a kőművesek dolgoznak, nagyobbítják a műhelyt. Nagy Márton, a gazdaság kereskemestere, tőkére tett öcskán térdelve fűrészel s közben megelégedéssel beszél:

— En it tanultam a mesterséget ebben a műhelyben. Akkor amikor a gróf négylovas hintával járt, s a vételemérő mulatságokon dorbézolták el azt, amit mi keserves munkával keresünk. Hej, de sokat is szenvedtem, éheztem, rongyosan jártam. Mennyivel más most a helyzet. Megváltozott minden.

A keresek műhely után az újonnan, korszerűen átépített 50 szarab befogadóépességű mintastálló nézzük meg. Onnan a pincébe megyünk, ahol példásan van elraktározva a gazdaság téli zöldsgéfélete. Az öreg kertész, Bancsi János, rendezet a pincében. Elvezet a pince sötét zugába, megmutogat mindent. A homokból 2 kiló sárgarépat vesz el.

TANULNAK A GAZDASÁG DOLGOZÓI

— Ebből nagyon jó termésünk volt — mondja, aztán elkalapozta a szavanyítóhoz. Ott is mindent megmutogat.

Legutolsó állomásunk a klubhelyiség. Ahol valamikor grófi pereputty züllöt, ott ma munkások tanulnak. Kétszázötven kötetes könyvtára és rádiója van a gazdaságnak. A klubban iskolatábla is van. Huszonöt éves, irástudatlan munkás és munkásnő tanulja a betűvetést és az olvasás tudományát.

A kutyfalvai állami gazdaságban a kizsákmányoló grófoktól lerombolt birtokon, a dolgozók új életet teremtenek.

NAGY D. ISTVÁN

A DOLGOZÓK UTJA

s népek boldogságához vezet. Lőrincz sógor vitte el az első gyűlést. Érezte, hogy neki is kell valamit tennie, hogy a szovjet hadnagy által eléje rajzolt bőséges élet itt is megvalósuljon. Ma már pontosan jár a gyűlésekre. Nem tagadja senki előtt, hogy volt olyan idő, amikor még nem látott tisztán. A tények győzték meg. Az országban, kicsiny falujában is megváltozott minden. A Jósikák eltűntek és ma Ioniti, a szegényparaszt, a falu ideiglenes bizottságának elnöke. A hadnagynak igaza volt: a sztálini út a dolgozók útja. Most látja: új életet kell kezdeni. Lőrincz sógor is ezzel bízta. Sokat, sokat gondolkodott. Új életet? Hogyan? Jó lesz az? Így éltek apái és ösei is!

— Igen, új út kell, nem akarok ismét zselé lenni a Jósikák körül! — mondta válaszul Lőrincz Jánosnak. Hangjában ha-

tározottság volt, de belül még a kétekedés rágtá. Melyik az új út az itt élő dolgozó parasztság számára? Ki segíti?

Egyik nyári nap sógora így szólt hozzá: — Délután Kendillónára megyünk mi a gyáriak, a megyében az első kollektív gazdaság itt alakult meg. Mellen ültette a hír. Ott szeretne lenni ő is. Itt választ kapnak, hogy milyen az új út? Furta az agyára a kérdés.

Most, ahogy visszagondol, újra meglepődnek előtte az a nap. Nevezetes dátum. Azóta még tisztábban lát. Késő délután volt, már sötétedett. Felcséga a teheneket látta el. Őt a gondolatok a padhoz költöttek. Valaki lámpát gyújtott. Fény futotta be a kis szobát. Az asztalra az asztalt tette rendbe. Kezébe fízert került. — Kendé az András? Tegye el — mondta az asszony. Vincze András kezébe vette, a címlapon Sztálin

szavait olvasta. Belelapozott. Sógora hozta a gyárból. Sztálin beszéde a kolhozparasztokhoz, amit 1933-ban mondott el. Olvasni kezdte „A kolhoz útja... miéti az igazi út? Vincze András olvasott, csak egyre olvasott. A kis fallóra egymásután ültette el az órákat. A család már rég lefeküdt, de ő nem tudta letenni a füzetet. Mindenre választ kapott, ami még homályos volt előtte. Amikor a végére ért, nyíltan, őszintén tört fel belőle a szó:

— Igen, harmadik út nincs. Vagy szolgákként eadunk ismét, vagy előre az egyetlen igaz út, a kolhozok útján. Szeme előtt végigsuolt ötlet kezdetleges földművelési módja, elnyomott élete, a sok izzadtság és keserűség, amellyel tele volt az ő élete is.

Felcséga szava szólt. — Gondolok a jelenben: — Gyűlése van Andrással! Igen, december 21, Sztálin elvtárs 70. szü-

letésnapjára készül a világ dolgozó népe és vele együtt kis községe többi dolgozó is. Szeme a falon levő Sztálin-képre esik. Érti, hogy nagy háldával tartozik annak az embernek, akitől még az öreg Szakács tanítónál is többet tanult. Hirtelen papírt vesz elő és tintát. Irni kezd. A papírra buggyan minden szerete és háldja a világ nagy tanítómestere iránt:

— Sztálin elvtársnak! . . . köszönöm . . . hogy a fiatal hadnagyt hoztam elküldte . . . köszönöm, hogy Lőrincz János sógoromat a hadifogságból hazacsempette . . . köszönöm, hogy felszabadított és tanított . . . Iglyrem, hogy tanítástát mint a Malom utca felélőse, minden családdhoz elviszem. És kezükbe adom arcképet, hogy mindig emlékezzenek a világ dolgozóinak nagy jötevőjére. . .

DÁNYÁSZ ALBERT

Sztálin és a szocialista munkaversenyek

Írta: KOHN HILLEL, a Bolyai Tudományegyetem tanára

A szocialista munkaversenyek a kizsákmányolás alól felszabadult munka velejárói: millió és millió munkásnak a munka, a feladatok iránti teljesen új magatartásból fakadnak. 1919 május 10-én a Moszkva-Kazán vasútvonal munkásai úgynevezett „kommunista szombatot” (szombat délutáni önkéntes munkát) vállaltak, amely az egész országot behálózó hatalmas mozgalomra fejlődött. Lenin nyomában felismerte ennek a kezdeményezésnek rendkívüli jelentőségét. Óriási történelmi jelentőséggel bírnak a „kommunista szombatok”, mint mondotta — mert a munka formálékonyosságának növelésében, az új munkafegyvelmére való áttérés terén, a szocialista gazdasági és életviszonyok megalakítása terén a munkások öntudatos és önkéntes kezdeményezését mutatják.

E. KEZDEMÉNYEZÉS

volt a magva annak a hatalmas mozgalomnak, amely később, különösen az ötvenes évek megvalósításában, a szocialista munkaversenyek formáját öltötte s amely a szocializmus fejlődésének törvényévé vált.

Sztálin elvtárs eleitől fogva döntő jelentőséget tulajdonított a szocialista munkaversenyeknek. Ő maga gránitbizárd megtestesítője volt azoknak a munkástulajdonságoknak, amelyek a munkaversenyek alapját alkotják: a munka iránti lelkesedésnek, áldozatkészségnek, törhetetlen szívósságnak, a szocializmus építése iránti odaadásnak. Természetesen csak egy olyan rendszerben lehetséges a szocialista munkaverseny, amelyben a munkás szabad, amelyben áthatja az a tudat, hogy a termelés fejlődése nem a versengés és a tökéletes haszon biztosítása elvének van alávetve, hanem a tervszerű vezetés és a dolgozók anyagi és kulturális színvonala rendszeres emelése elvének. (Sztálin.)

A szocialista munkaversenyekben a dolgozók forradalmi módon alkalmazzák a kritikát, és önkritikát, mint a szocialista társadalom fejlődéstörvényét, a munkában. Versenyük a legélesebb fegyver a munkával szembeni mindenfajta közöny, a proletár munkafegyvelm mindenfajta megszegő elleni harcban. Sztálin elvtárs „A nagy fordulat éve” című híres cikkében rámutatott arra, hogy az 1929-es esztendő azért jelentett fordulatot a szocializmus döntő támadásának jegyében s azért hozott számos döntő sikert a gazdaság szocialista újépítésének fő területein, mert sikerült döntő fordulatot elérni a munka termelékenységének területén. Ez a fordulat a tömegek alkotó kezdeményezésében és hatalmas munkalendületében nyert kifejezést, amelynek egyik alapvető előmozdítója a szocialista munkaverseny volt.

A MILLIÓS TÖMEGEK

hatalmas munkalendület egyfelől a szocializmus építése iránti tudatos odadásból, a szocialista munka iránti lelkesedésből fakad, másfelől abból a komoly és tudatos megállapításból, amelyet a szocialista rendszer nyújt. A szocialista társadalmi rendszerben a munka alapján való elosztás szocialista elve uralkodik. Ez az elv Sztálin tanításán szerint jelenti mindenkinek egyenlő kötelességét arra, hogy képességei szerint dolgozzék és mindenkinek egyenlő jogát ahhoz, hogy kifejtse munkájának megfelelően részese legyen a javakból.

A munka alapján való elosztás szocialista elve a történelemben először teremt meg a személyes érdek és a közérdek összekapcsolásának lehetőségét, feloldja Sztálin elvtárs ez-

zel kapcsolatban a következőket hangsúlyozta a Wels-szel folytatott beszélgetésében: „A szocializmus nem tagadja, hanem egyesíti az egyéni érdekeket a közösség érdekeivel. A szocializmus nem tekinthet el az egyéni érdekektől. Csak a

A munka szerinti elosztás elve

a szocializmus egyik alapvető elve. Ez az elv érdekeltté teszi a munkást a munka eredményében, ennél fogva a munka kezdeményezésének, a munka minőségének megjavításának, a munka mennyiségének növelésének egyik alapvető hajtóereje, a szocialista munkaversenyek életető eleme. A szocialista társadalom azonban az anyagi jutalmazás mellett erkölcsi jutalomban is részesíti a kiváló munkást, a versenyben kitűnt munkást. Az anyagi és erkölcsi jutalmazás jelentőségét a szovjetrendszerben Sztálin elvtárs mindig nyomatékosan hangsúlyozta. Itt a dolgozó embert

szocialista társadalom nyújtja ezeknek a személyes érdekeknek teljes kielégítését, sőt, a szocialista társadalom az egyetlen szilárd biztosíték az egyéni érdekeknek a biztosítására.”

megbecsülik. Itt a dolgozó ember nem érezheti magát elhagyottnak és egyedülállónak. Ellenkezőleg, nálunk a dolgozó ember magát országa szabad polgárának, társadalmi tényezőnek érzi. És ha jól dolgozik, ha megadja a társadalomnak azt, amit adhat — a munka hőisének számít, dicsőség övezi. „A munka szerinti elosztás elve a nagyobb jobb, magasabbrendű munka jobb anyagi és erkölcsi jutalmazását írja elő. Ez a munkások szocialista versenyét élesíti, ami a munkafegyvelm és munkatermelékenység növekedéséhez vezet. Mindez azután a takarékosági po-

litikával együtt a termelési önköltség csökkentéséhez megakarítások lehetőségéhez, a szocialista akkumuláció (felhalmozás), a nagy beruházások megteremtéséhez vezet. Ily módon tehát a munka szerinti elosztás szocialista elve és a munkaversenyek egyben a kommunista társadalomhoz vezető út építésének alapvető pillérei.

Sztálin elvtárs éppen ezért óriási súlyt helyezett a munka szerinti elosztás szocialista elvének helyes alkalmazására. Valóságos harcot folytatott ennek az elvnek érvényesítésére a „kispolgári egyenlőségi” törekvésekkel szemben. Rámutatott arra, hogy a munkaerő úgynevezett hullámlásának, a munkások ide-oda vándorlásának oka az első öt éves terv idején, a fizetési tarifák rendszerének helytelensége, a „baloldali” egyenlősítő törekvés volt. Ennek a kispolgári egyenlősítő elvnek káros hatása kettős volt: a központi munkást nem

becsülték meg s az ide-oda vándorolt, amíg olyan üzemre akad, ahol munkáját értékelni tudták; a tanulatlan munkás pedig nem volt érdekelt abban, hogy szakmunkássá váljék, tehát, hogy tanuljon. Sztálin elvtárs rendet teremtett ebben a kérdésben és felszámolta az egyenlőségi „elvet.”

Sztálin elvtárs a szocialista munkaversenyeknek egyik alapvető jelentőségét a szocialista építés szubjektív tényezőjének: magának az embernek formálásában, nevelésében, kiemelésében látta. Az embert, a kádert — amely Sztálin elvtárs szavai szerint a világ összes értékes tőkéi közül a legértékesebb és legdöntőbb jelentőségű tőke — épp a szocialista munkaversenyek nevelik és teremtik újjá.

NEM HIABA JELÖLTE MEG

Sztálin elvtárs a sztahanovista mozgalmat a szocialista verseny magasabb fokának. Azért tekintette ezt a mozgalmat a szocialista verseny új és magasabb fokának, mert összefüggött a szovjet gazdaság új fejlődési szakaszával, az új technikával. A Sztahanov-mozgalom elválaszthatatlan olyan emberektől, mint Sztahanov, Buszigin, Szmetyanin, Krivosz, Prónyin, a Vinogradovok és mások, akik teljesen elsajátították munkájuk technikáját és előrehajtották a technikát. Sztálin elvtárs a következőképpen jellemzi ennek a magasabb fokú szocialista munkaversenynek a képviselőit: „Nagyobbára fiatal vagy középkorú munkások és munkásnők, művelt és technikailag képzett emberek, akik munkájukban a pontosság és szabatoság példaképeit adják akik értékelni tudják az időnek a munkában játszott szerepét és megtanulták, hogy az időt nemcsak percekkel, hanem másodpercekkel is kell mérni.”

Sztálin ebben a magasabb fokú munkaversenyben annak az utnak megnyitását látta, amelyen egyedül lehet elérni a munka termelékenységének azt a magasabb fokát, amely a szocializmusból a kommunizmusba való átmenethez és a szellemi és testi munka közötti különbség megszüntetéséhez szükséges.

A SZOCIALISTA MUNKAVERSENY

és a Sztahanov-mozgalom ma is rendületlen zászlóhordozója a szocializmus tovább építésének, a kommunizmus előfeltételei megteremtésének. Malenkov legutóbbi, november 7-i ünnepi beszéde visszatérőzi a szocialista munka óriási eredményeit, a szovjet nép hősi teljesítményeit. Boldog a szovjet nép, mert harcát és munkáját a lüngeszű és acélozott erjü Sztálin vezeti, aki maga is a munkában való hősiesség, a munkában való versenyesség mintaképe. A Sztahanov-mozgalom mintaképe ő, aki most is hét évtizeddel a vállán, törhetetlen akarattal, az idő nem percekkel, hanem másodpercekkel mérve harcol a haladó világ élén, a dolgozók és a békeszerető népek élén, a szocializmus végleges győzeiméért, a népek békéjének és közös szabadságának megteremtéséért.

SZTÁLINI SASOK NEMZEDÉKE

„Az irodalmi munkának az egyetemes proletármunka részévé kell lennie.”

LENIN.

Szibirjákov köznapi szovjet ember. Egyszerű szovjet munkás, amilyen milliói akad. De mit jelent ez a köznapság ma a Szovjetunióban, ahol a munkások a szocializmus építésének korszakában hatalmas fejlődésen ment át?

Ez a köznapi szovjet ember, ez a Szibirjákov, mozdonyvezető, már egy új embertípust, a sztálini korszak emberének típusát képviseli. Ismeri a szakirodalmat akár a mérnökök nyelveket beszél, tanulmányozza a külföldi szakmunkákat s mély műveltségével, alapos tudásával, átgondolt gyakorlati tapasztalatával s a bolsevik harcok törhetetlen erejével küzd a szovjet háza felvirágoztatásáért, a kommunizmus megvalósításáért. S ez az ember, a sztálini korszak embere, immár nem hajbókol lakájmódra a nyugat előtt. Tudja, tapasztalja: szocialista hazája messze előtte jár tudományban a burzsoi nyugatnak.

Ez a Szibirjákov, a sztálini korszak egyszerű embere, akiben magukra ismertek a szovjet emberek milliói. Szurov nagyszerű drámájának, a „Szabad a pályá”-nak hőse. A darab témája: Szibirjákov mozdonyvezető és brigádja kétszeresére akarják emelni a vagonok forgalmát, Kozmopolitizmusból süppedt, rutumba béklyózt lefeleltessék kell megkülönböztetni. Gyakorlati tudás, elméleti felkészültség segíti őket munkájukban, biztosak a dolgukban és végül győzedelmeskedik az igazságuk.

A szovjet kritika egyhangulag megállapította, hogy kevés műnek sikerült még ilyen mélyen megragadnia és ilyen tisztán körvonalozottan ábrázolnia a sztálini korszak köznapi emberét, azt az embertípust, melyet Szurov drámájában így jellemez Rubcov, a nagyszerű szovjet tudós: „A mi embereink vastörvénye, nagyok és klesnyeké egyaránt: az alkotás... a lelkes alkotás. Ez tölti be egész életünket. A tudomány összeolvad a gyakorlattal, Elmosódik a határvonal a munkás és a mérnök munkája között. Ez már a kommunizmus. Igen, igen, ez a kommunizmus barátaim! Mert a kommunizmus ott kezdődik, ahol az ember esze és akarata sólyomszárnyakon lebeg. Rajta, barátaim, bátran előre, csak előre, zöldre a szemafor, szabad a pálya!”

A kommunizmust építő embernek, a sztálini korszak emberének nagysága bontakozik ki ezekben a mondatokban. Az a korszak ez ahogyan ebben a darabban mondják, mikor „egyik ember magával ragadja a munkát” s az egész szovjet társadalmat száguldova viszi a jövő felé — a Párt.

Ezeket a sztálini sasokat, ezt az új, magashoz tartozó nagyszerű nemzedéket tükrözi az új szovjet irodalom legúján termése, regényben, elbeszélésben, színdarabban egyaránt. Idézzük Fagyjev „Ifjú gárda”-ját, Polevoj „Egy igaz ember”-ét, Ajajev „Moszkvától távol”-át, vagy Vrra „Kettős kaja”-t, Ifjú városát.”

Mi jellemzi ezeket a műveknek hőseit? Lángoló hazaszeretet, példátlan felfüggesztés, kitartás az akadályok legyőzésében, lelki nagyság, s ugyanakkor kíméletlen gyűlölet az ellenségrel szemben. Bolsevik humanizmus ez, az embernek a legfőbb értékek a tehetségnek, en-

nek a mérhetetlenül drága kincsnek a hallatlan tisztelgetése, ugyanakkor kíméletlen gyűlölet az ellenséggel, mindezen szemben, ami ennek a kincsnek, az embernek a lebélyőzésára, tönkretételére törekszik.

Miért van az, hogy lényegében majdnem egyazon alapvető tulajdonságok jellemzik minden nagy szovjet irodalmi mű hőseit? Talán egymástól másolnak, patronnal dolgoznak a szovjet írók? Ennek éppen az ellenkezője az igaz. A szovjet írók egyéniségeket ábrázolnak, de e hősöknek közös a sorsuk, a kommunizmust építő sztálini korszak emberei ők valamennyien, egyazon eszme, a kommunizmus eszméje lelkesíti mindannyiukat. Ezek a venások, a hősi áldozatvállalás, a munka rajongó szeretete, mélyeséges megbecsülés az ember iránt — mindez a Szovjetunióban nem egyes kivételes hősök, egyes kiemelkedő képességű emberek jellegzetessége immár, hanem ez az egész szovjet társadalom, sok-sok millió szovjet ember sajátja.

Oleg Kosevoj és társai, az „Ifjú gárda” hősei úgy éltek és úgy harcoltak, úgy testesítették meg a Bolsevik Párt és a Komszomol által vezetett szovjet ifjúság legjobb tulajdonságait, ahogyan Fagyjev megírta az életüket. S hány ezer Oleg Kosevoj volt s hány százezer és millió szovjet ifjú vállalta ma, a békés építés síkján ugyanazzal a hősiességgel a feladatokat, mint — élete árán — az Ifjú Gárda tette azt.

Gondoljunk csak az „Ifjú városát”-nak, az Amur menti Komszomoloknak hőseire, a kommunizmust építő fiatalokra, akik a szibériai tájga mélyén, embertelenül nehéz viszonyokkal is megbirkóznak. A Párt vezetői ők s ők a jövődőrre függesztett szemekkel, de keményen megállva, a valóságban építenek és küzdenek amíg legyűrve a befurakodott osztályellenességet, megbirkózva a természeti nehézségekkel, kellő szaktudással felfegyverkezve felépítik az ifjúság városát.

Vagy gondoljunk Merezjev-re, a lefagyott lábú repülőre, az „Egy igaz ember” hőseire, Merezjev ugyancsak élő alak. A leglehetősebb akadályokat is leküzdő, akarata és szorgalma, ügyessége és szaktudása révén diadalmasan „sztálini sasok” sorába illő hős.

S Ajajev, az Ifjú Sztálin-díjas író első regénye, a „Moszkvától távol” hősei, Batmanov, egy távolkeleti költővezetőket építő munkatelep vezetője, Zalkind, a pártszervezet titkára és Beridze főmérnök. Mintha testvérrel lennének a minden nehézséget legyűrő Merezjevnek. S valóban azok is. Olyan nagyok ők az építésben, mint Merezjev a harcban, szívesen és harcban egyaránt éljenek a sztálini sasok. Ahogyan leküzdik a kozmopolitizmus, tehetségtelen Grubszki főmérnök kikkjét, három év helyett egyetlen esztendő alatt építik fel a költővezetőket, ez annak a lendületnek az ábrázolása, amivel a szovjet emberek három és fél év alatt teljesítik az öt éves tervet, sivatagokat virágoztatnak fel, ezer és ezer kilométeres csatornákat ásunk, robbantanak, s vezetik feltarthatatlan lendülettel, száguldoó titomban, „sólyomszárnyakon lebegve” az egész emberiséget, a teljes szabadság, a kommunizmus felé.

SÁRKÁNY PÉTER.

Sztálin elvtárs történelmi szerepe a szovjet népek barátságának létrehozásában és megszilárdításában

Sztálin elvtársnak igen nagy szerepe volt a soknemzetiségű szovjet állam megteremtésében és megszilárdításában, a szovjet népek barátságának és testvériségének felvirágoztatásában, s azok anyagi és szellemi kincsétárának gyarapításában. Sztálin elvtárs neve egybeforrt a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetségének nagyszerű győzelmeivel.

Sztálin, miközben Leninnel karöltve megalapította és szervezte a proletárok Pártját, egyik legfontosabb feladatául tűzte ki a nemzeti kérdés megoldását. A „Marxizmus és nemzeti kérdés” című művében meg is mutatja a kérdés megoldásához vezető módszereket és utat. Ez a tanulmány

Az Októberi Forradalom

— mondotta Sztálin — áttitette a gyakorlatba a Pártnak a nemzeti kérdésre vonatkozó határozatait. Azzal, hogy megszüntette a földbirtokosok és tőkéskek uralmát — akik a nemzetiségi elnyomás legfőbb képviselői voltak — és azzal, hogy a proletáriátus kezébe adta a hatalmat, az Októberi Forradalom összetörte a nemzetiségi elnyomás láncait, megváltoztatta a népek közötti viszonyt, eltörölte a nemzetek között dülő ellenségeskedést, előkészítette a terepet a népek együttműködésére és kivívta az orosz proletáriátus részére más nemzetiségi testvéreinek bizalmát nemcsak Oroszországban, hanem Európában és Ázsiában is.

Sztálin közvetlenül a szovjet hatalom uralomra jutása után, tagja lett a népbiztosok tanácsának, mint nemzetiségi ügyi népbiztos. Ebben a minőségben az ő hivatása volt, hogy gyakorlatilag megoldja a nemzetiségek egymásközti viszonyának rendkívül fontos kérdését. Lenin kifejezett óhaja volt, hogy Sztálin vezesse a nemzetiségi ügyi népbiztoságot, mert — amint mondotta — rajta kívül senki sem képes eléget tenni en-

a Bolsevik Párt nemzeti kérdésre vonatkozó programjának nemcsak világos kijelölése, hanem alapja is. Jelentősége rendkívül nagy volt a többi országok forradalmi mozgalmára is. A Bolsevik Párt nemzeti kérdésre vonatkozó ideológiájának és programjának alapítói: mindennemű nemzetiségi elnyomás megszüntetése; a népek egyenlőségének, szuverenitásának és a saját sorsuk feletti önrendelkezési joguk elismerése; annak az elvnek kimondása, hogy a népek között csakis az együttműködés és szabad akarat alapján lehet tartós egységet létesíteni: annak az alap igazságnak felismerése, hogy ilyen egységet csakis a kapitalizmus megszüntetése után lehet létrehozni.

nek a rendkívül bonyolult és nehéz feladatnak. És Sztálin elvtárs tényleg kitűnően megoldotta a kérdést, kitartóan harcolt azért, hogy megteremtse a Szovjetunió összes népeinek kölcsönös bizalmán és barátságán alapuló egységét.

Sztálin, a bolsevikok nemzeti ségi politikájának elvi részével foglalkozva hangsúlyozta, hogy az változóan maradt mint az Októberi Forradalom előtt, mind annak győzelme után; a bolsevikok a népek közötti barátság hívei és harcosai maradtak. Megváltozott azonban a nemzetiségi kérdés gyakorlati megoldásának módja.

A NEMZETISÉGI KÉRDÉS

alapját az Orosz Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaságban az egyes nemzetek múltból örökölt (gazdasági, politikai és kulturális) visszamaradottságának megszüntetése és az elmaradott népeknek az a lehetősége képezi, hogy uoláerje Közép-Oroszországot az állami berendezkedés, a kultúra és gazdasági élet terén.

Lenin és Sztálin Pártja megmutatta a szovjet népeknek a nemzetiségi elnyomás megszüntetéséhez vezető utat és eszközö-

ket. Ezek — elsősorban — ipari központok létesítése a távoli vidékeken; a mezőgazdaság fejlesztése; a parasztok és kisiparosok nagy tömegeinek szervezkedésbe tömörítése; a szovjetek közeledése a tömegekhez és a nemzeti szovjet állam megteremtése; formájában nemzeti, tartalmában pedig szocialista kultúra kialakítása. Mindezen intézkedések között igen fontos szerepet játszott az ország iparosítása.

Ezzel párhuzamosan nagy gondot fordított a Bolsevik Párt a szovjet népek oktatásának és kulturájának fejlesztésére. A Szovjetunió K. (b) P. XVI. kongresszusa elé terjesztett jelentésében Sztálin emlékeztetett arra, hogy a szovjet rendszer határtalan lehetőségeket nyújtott a népek kulturájának fejlesztésére; hangsúlyozta, hogy a formájában nemzeti, tartalmában szocialista kultúra fejlesztése a szocializmus építésének szükséges feltétele. Nem egyszer mutatott rá Sztálin arra, hogy a népek fejlődése és erőinek fokozása csakis a szovjet társadalom és állam megszilárdításával, tehát a szocializmus útján valósítható meg.

„A SZOVJET KÖZTÁRSASÁGOK

megszilárdulása és a nemzetiségi elnyomás megszüntetése — mondotta Sztálin — képezik a dolgozók felszabadítási folyamatának két tényezőjét.”

Sztálin nemcsak elméletben mondotta ki a népek tényleges egyenjogúságának szükségességét, hanem bölcs vezetésével biztosította a népek eme életbevágóan fontos kérdésének gyakorlati megoldását. Még nemzetiségi népbiztos korában rendkívül nagy gondot fordított az addig elnyomott népek felemelésére. A Szovjetunió K. (b) P. XV. kongresszusa az első öt éves terv előkészítésére adott utasításában rámutatott a távoli nemzetiségi vidékek és elmaradott országrészek sürgős gazdasági és kulturális felemelésének

és nemzetgazdaságuk minél gyorsabb fejlesztésének szükségességére. Ezeket az utasításokat végre is hajtották. Az első öt éves terv idejében a régi ipari vidékek termelése a addiginak kétszeresére, a nemzeti köztársaságoké és vidékéké pedig három és félszeresére nőtt. A második öt éves terv meghozta a nemzeti köztársaságok és vidékek gazdasági és kulturális elmaradottságának megszüntetését. A Szovjetunió K. (b) P. XVIII. kongresszusa az első két öt éves terv óriási eredményei alapján úgy vélte, hogy a harmadik öt éves terv keretében még jobban kell fejleszteni a nemzeti köztársaságok és országrészek gazdasági és kulturális életét.

Sztálin állt annak a harcnak az élén, amelyet a Kommunista Párt a nemzeti kérdésben az elhajlások ellen folytatott és leleplezte az elhajlások mozgalom vezetőit, mint a kizsákmányoló osztály ügynökeit és a dolgozók ellenségeit. Ennek a harcnak rendkívül jelentősége volt a szocializmus építése és a soknemzetiségű szocialista

állam megszilárdítása terén a Szovjetunióban. Sztálin a szocializmus és nacionalizmus metelyét a népek együttműködésére és szovjet hatalom megszilárdítására egyik legnagyobb akadályának tekintette. A Kommunista Párt és Sztálin elvtárs az internacionalizmus szellemében nevelték a dolgozók tömegeit, fejlesztették a népek közötti kölcsönös segélynyújtást és testvéri együttműködést a végetvetettek az ellenséges elemek minden olyan próbálkozásának, amely nemzeti szétválasztást szított.

A szovjetek VIII. kongresszusa Sztálin elvtárs a következőkben ismertette a Párt és a szovjet hatalom nemzeti politikája győzelmének fő tényezőit: A Szovjetunióban nincsenek kizsákmányoló osztályok, tehát kizsákmányolás sincs, a hatalom a munkássztyál kezében van, megvalósult a szovjet népek kölcsönös segélynyújtása gazdasági és társadalmi téren, s a Szovjetunió népeinek kulturája formájában nemzeti, de tartalmában szocialista alapon fejlődik.

Az összes szovjet népek

szeretettel vannak tell közös hazájuk, a Szovjetunió s nagy vezetőjük és tanítójuk, Sztálin elvtárs iránt. A hozzáintézett levelekben, mesékben, legendákban, dalokban és népköltészetűl termékeiben dicsőítik nagy vezetőjüket és a nagy Kommunista Pártjukat.

„A szovjet hazafiságnak az az ereje — mondotta Sztálin elvtárs —, hogy nem faji, vagy nacionalista előítéletekre, hanem a népek a Szovjet Haza iránti lelkes odaadására és hűségére, országunk valamennyi nemzetségi dolgozóinak testvéri szövetségére támaszkodik. A szovjet hazafiságban harmónikusan olvadnak egybe a népek nemzeti hagyományai és a Szovjetunió minden dolgozójának közös életérdekei. A szovjet hazafiság nem választja el, hanem ellenkezőleg, egységes, testvéri szel-

lemű családdá fűzi össze országunk valamennyi nemzetiségét és népét. Ebben kell a Szovjetunió népei megbonthatatlan s egyre szilárdabb barátságának alapját látni.”

A NÉPEK KÖZÖTTI BARÁTSÁG

eszméje, Lenin és Sztálin műve messze túlhaladja a szovjet állam határait. A Szovjetunió a népek szabadságának és függetlenségének állandó védelmezője és a nemzetek bármilyen elnyomása elleni harcra s ez az irányelv vezérlő külpolitikáját is. A népek jogegyenlősége és együttműködése az alapja a népi demokratikus országok nemzeti politikájának is. A Szovjetunió nemcsak ezeknek, hanem más országoknak is példamutatója és serkentője.

(N. Matyuskin nyomán)

Sztálin elvtárs életrajzát tanulmányozzuk

Délután büro gyűlésen volt az első kerületiél, ahogy befejezték, igyekezett vissza az iskolába. Utközben átgondolta az egészet. Kedden délután, a politikai kör ülésén bejelent a fiuknak, hogy megkezdik Sztálin elvtárs életrajzának tanulmányozását.

Az iskola előtt, a Mócok-útja 24 szám alatt találkozott egyik osztálytársával.

— Mi újság Petru? — szólította meg osztálytársa. — Legközelebb miről tartasz előadást?

— Eppen azon töröm a fejemet... A büro gyűlésen is ezt vitattuk... — válaszolt Petru Petru, a 17. politikai kör előadója s azzal kezelt rázott barátjával és belépett iskolájuk, a román technikai gazdasági és közigazgatási iskola kapuján.

Aznap este elővette Sztálin elvtárs „Rövid életrajz”-át s újból átolvasta az első három fejezetet.

A napok gyorsan repültek. Kedden délután öt órakor jókedvűen lépett be az osztályba. A fiuk, a politikai kör tagjai, számszerűl tizenötgyen, már ott ültek a padokban s élénken vitatták a legutóbbi előadás anyagát.

— Fiuk! A mai naptól kezdve rendszeresen tanulmányozzuk Sztálin elvtárs életrajzát, — jelentette be a gyűlés megnyitása után. — Szeretném, ha javasolnátok, hogy milyen módszerrel tanuljuk és hány előadást s szemináriumot tartunk...

Az első padból Gurghiu Aurel, a kör legkiszármítottabb tagja kért elsőnek szót.

— Elvtársak! Nekem óta tanulmányozom Sztálin elvtárs életrajzát s mondhatom, hogy nagyon sokat tanultam belőle... Javasolom, hogy két részletben vegyük át...

Alig fejezte be utolsó szavát, egy alacsony, mozgékony fiú ugrott fel a padból.

— En is olvastam, de nem találom helyesnek, hogy két részletben vegyük át, — kifogásolta az előbbi javaslatot Deleanu Ion. — Bontsuk fel négy öt részletre s akkor alaposabban tanulmányozhatjuk s jobban megértjük...

— Nagyon helyes... Öt részletben dolgozzuk fel... — csatlakozott az utóbbi javaslatához Chendrea Anton.

Néhányan még felszólltak. Végül is megegyeztek, hogy öt részletben tanulmányozzák Sztálin elvtárs életrajzát. Az előadó, Petru Petru ott helyben megtartotta az első rész felolvasását.

A fiuk figyelmesen hallgatták végig a felolvasást. Hat óra lett, mire végetért az előadás. Petru Petru letette a könyvet s kérte a fiukat, hogy szóljanak, ha valamit nem értenek.

Az utolsó előtti padsorból magas, sovány fiú állott fel. Az osztály legjobb énekes, Tapusan Aurel.

— Te Petru! Nem értem azt a részt, amikor Sztálin elvtárs börtönben a száműzetésben volt s ott állandóan harcoltak... Miért tették?... Hát miért nem hagyták egy helyen?... — Mit gondoltok, hogy miért harcoltak állandóan Sztálin elvtársat? — nézett végig a fiukon Petru.

Gurghiu Aurel válaszolt a kérdésre. — En azt hiszem, hogy azért tették ezt, mert nem merték egy helyen hagyni Sztálin elvtársat... Attól tartottak, hogy még

a börtön falain keresztül is kapcsolatot terem a bolsevikokkal... Mint ahogyan meg is tette... S ettől nagyon félek... En így látom...

— Kielégítő ez a magyarázat? — kérdezte az előadó.

A fiuk egymásra néztek s egyikük csak úgy ülve helyeselt.

Erre Petru kiegészítette Aurel magyarázatát.

— Igaza van Aurelnek... En csak annyit fűzök hozzá, hogy ezzel is kizárni akarták Sztálin elvtársat a burzsoá osztály kiszolgálói... Így akarták megtörni Sztálin elvtársat... De vajjon sikerült ez nekik?...

— Dehogyan sikerült... — Sztálin elvtársat nem lehetett megtörni...

— Annál keményebb természetű van... Bolsevik... — Az idő már későre járt. Petru ekkor megkérdezte a fiuktól, hogy helyesnek találják, ha továbbra is ezzel a módszerrel tanulnak.

— Te Petru! En azt javaslom, hogy a következő alkalommal ne olvasd, hanem készüld el az anyagot... — vetette fel Bogdan Nicolae.

A többiek élénken helyeselték.

— Majd közösen megvitátjuk...

A gyűlést ezzel bezárták s az alszólaltak.

Pénteken délután korán összegyűltek a kör tagjai. Mikor megérkezett Petru, már javában vitalkoztak.

— Miről vitalkoztok?...

— Hallgass! Figyeld meg, hogy mit beszélünk...

— A keddi anyagot vitatjuk... Petru is belekapcsolódott a beszélgetésbe s vagy tíz percig élénken folyt a vita.

— Na fiuk! Kezdjük meg a szemináriumot... Kinek van valami kérdése.

Az örökké mosolygós Wagner Gavril kért elsőnek szót.

— En azon eszelgek, hogy azokban a nehéz időkben milyen határtalan kitartással küzdöttek a munkások... Hogy volt erejük s kitartásuk sztrájkolni és szembeállni a burzsoá diktatúrával?...

— Ennek az a magyarázata, — válaszolt Ghimbulut Petru —, hogy abban az időben rengeteg munkás eljárt a marxista körök ülésére... Ott fejlesztették ideológiai és politikai ismeretüket s ez erőt adott nekik, hogy szilárdan helytálljanak és küzdjenek a forradalom ügyéért...

— Helyes ez a felelet?... — kérdi Petru.

— Persze, hogy helyes... — Ennek tudajdonítható...

Crisan Teodor is élénken helyeselt. Majd hátrésimított a szemébe hulló hajlincsei s eguencsen Petruhoz fordult egy kérdéssel:

— Szeretném, ha megmagyaráznátok, hogy Lenin és Sztálin elvtárs miért nem találkoztak hamarabb? Hiszen levelezés útján ismerték egymást és találkoznunk is akartak... Sztálin elvtárs is gyakran említette, hogy szeretne személyesen találkozni Lenin elvtárral...

— Ki magyarázza meg? — kérte Petru.

Gurghiu Aurel felelt.

— Sztálin elvtárs rengeteget dolgozott s az út hosszúsága

miatt nem tudott időt szakítani magának, hogy felkeresse Lenin elvtársat...

Petru, az előadó kijavította Aurel magyarázatát:

— Tudjuk jól, hogy Lenin és Sztálin elvtárs abban az időben illegálisan dolgoztak. Lenin elvtársnak állandóan változott a tartózkodási helye. A cári önkényuralom rendőr-kopói pedig annyira ellenőrizték a bolsevikok s különösen a vezetőket útjait, hogy szinte lehetetlen volt a szabad mozgás és közlekedés... Így csak 1905-ben találkozhattak, de már azelőtt ismerték egymást levelezés útján.

A fontosabb kérdéseket mind megbeszéltek. Most már valamennyien értették az egész anyagot. A szeminárium végén még megvitatták a bolsevikok és a menszvikiek harcát.

Az idő már későre járt, már a kör szedelőzködni kezdtek.

— Kedden folytatjuk... — állított fel Petru s azzal indult a kijárat felé.

A többiek utána tódultak s még a folyosón is a bolsevikok és a menszvikiek harcáról beszélgettek.

A kijáratnál Gurghiu Aurel odalépett Petruhoz s mondott neki valamit. Petru élénken bólgolott. A többiek csak az utolsó szavait hallották.

... otthon is tanulok s bevezetem az együttműködésbe... A közelebb állók odaszólltak:

— En is folytatom otthon... — Erre Aurel újból megszólalt:

— S amit tanultunk, azt a gyakorlatban is alkalmazzuk...

— De még mennyire... — mondták egyöntetűen s azzal kibírt ment dolgára. Csengett a visszahangzó a folyosó élénk hangjuktól s vidám nevetésüktől...

HETI LOTO

A december 19-iki húzások a következő számok nyertek:
80, 39, 50, 53, 90, 76, 7
 Az e heti prémium:
561.430 lej

ADÁS-VÉTEL

BÉCSI KONCERT-ISKOLA cíterával, hegedű eladó. Vlahuta (volt Almos vezér)-utca 38. Donáth-negyed. 10229
GYERMEKKOCSI, fehér, mély, eladó. Dózsa György-utca 7., I. emelet 1. 10234
VESZÜNK jó állapotban levő zongorát vagy pianót. „Aprózar”, Dózsa György-utca 24-26., Botos. 10235
KITÜNC modéri, új és eredeti „Zee löve” női bunda eladó. Görögtemplom-utca 121. 10242
FÉRFI városi bunda, fekete kámagán, valódi marmotabéléssel. eladó. Rákóczi-út 62. 10252
ELADÓK: Perzsabunda, férfi városi bunda. Kossuth Lajos-utca 17., II. emelet, ajtó 15. 10253
ELADÓK: karamán függöny-szőnyeg, kisebbrendű íróasztal, ovális asztal, sezlón. Egyetem-utca 4, ajtó 1. 10227
PING-PONG-ASZTAL felszereléssel, női cipők, porcelán-edények eladók. Baritui — Malom-utca 24. I. emelet. 10228
MÁRKÁS láznerő eladó. Széchenyi-tér 29. Váradi, fodrászüzlet. 10264
VALÓDI nutriabunda muffal eladó. Megtekinthető Szabó István férfinabundánál, Mócok-utja 55 szám alatt. 10265
FEHÉR, festett gyermekágy eladó. Cim a kiadóban. 10266
CAM fehér römikő, fehér oszlopkályha, kétszárnyu, magas ajtó tokkal, rendes ajtó tokkal. 25 folyóméter csatorna horoggal, modern fazonvas-ablakok, üveges vasajtó, 5 méteres vaslétra eladók. Cim a kiadóban. 10207
FINOM kámagán, kék csikós ruha eladó. Szabadság-tér 4, hátul az udvaron, szabónál. 10268
VESZÜNK Technikai Lexikont, Zenetörténetet, Ady-, Tóth-, József Attila-, Ilyés-versköteteket, Operakalauzt, Zenei Lexikont, regényeket. „UHU”-iroda, Molotov-utca 34. 10270

Két darab használt iróasztal vásárol
a „FLACARA” olajgyár
 Kolozsvár, Iazului-utca 33.
 Telefon: 26-51

A Tárnaveni-i, **diszszentmártoni vasúlet** részére keresünk
FŐKÖNYVELŐT
 és
TERVSZERESÍTŐT
 (planifikátort) Jelentkezéseket személyesen kérünk.
Centrocom Metal kirendeltség-nél.
 Kolozsvár, Molotov-utca 21-23. szám alatt.

A megalakuló **„METALO-CHIMIC” KISIPARI SZÖVETKEZET** 1949 december hó 22-én este 7 órakor tartja meg **alkuló közgyűlést**, körzeti központunk székházában, Dimitrov-tér 6. szám alatt, melyre az érdekelteket ezúton is meghívja a
Szervező-bizottság.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

80-AS HOHNER stíkordeon eladó. Érdeklődni délelőtti órákban. Bajza-utca 39. 10269
RÁDIO „Braun” 3+1 lámpás. olcsón eladó. Pap-utca 25.
ELADÓ kombinált, keményfa, festett hálószoba. Mikos Kelemen-utca 16, II. emelet, ajtó 9. 10272
NYLON-kabát eladó. Jazului volt Bethlenkert-utca 21. 10273
UNNEPEKRE felnőtteknek, gyermekeknek olcsó ajándékkönyvet „UHU” könyvtárkváriumban, Molotov-utca 32. Kapuban. 10270a
FÉRFI, fekete télikabát és kérkőka eladó. Ájtáró-utca 20. 10275
GYERMEK-SPORTAUTÓ eladó. — 37-es cipőre korcsolyát veszek Henger, Brassai-utca 5. 10276
KÉK-ROKA és kombinált gyermekszék eladó. Fürdő-utca 20. II. emelet, ajtó 8. 10278
ELADÓ főzőkemence, 2 karikás, egy lehres. Vaskapu-utca 6. Monostori újtelep. 10281
KORCSOLYÁT vennék 24. 25, 26 számút. Szabadság-tér 15, kapu alatt. 10280
MODERN „Philips” világvevő rádió olcsón eladó. Stalingrad 23. (Fellervár). Tkv (S)
ASZTALI, csempés, fehér főzőkályha eladó. Szántó-utca 36.
JÓKARBAN levő kombinált gyermekkocsi eladó. Holdvilág-utca 57.
RUHASZEKRENY eladó. Anton Pan-utca 2. 10287
30 LITERES zsirosbődn. zománcoz. mérleg réztányérokkel, kétkező taliga alja, egylovas stráfkocsi új tengelyekkel eladó. Bástya-utca 8. I. emelet. 10288
SAKK-TÁBLA figurákkal eladó. Rákóczi-ut 27. 10283
ELADÓ sürgősen 3+1 Siemens rádió. Téglás-utca 64. Kiss. 10290
SZEP, fekete női bunda, 12 személyes damaszt-abrosz eladó. Thállmann (volt Székely Hadosztály, volt Kereszt)-utca 14 szám. Asztalosné. 10291
IRÓGÉP, hordozható, eladó. Horea-ut 11. Emelet, jobbra, délután 3 órától. 10292

INGATLAN-LAKAS

VESZEK 2 szobás, fürdőszobás, azonnal beköltözhető családi házat. Cim a kiadóban. Tkv (S)
NŐI LAKÓTÁRSAT keresek parkettes szobába. Györgyfalvi-ut 39. 10262
ELCSERELNEM Szabadság-téren levő 2 szobás, komfortos lakásomat, hasonló kertes lakással. Cim a kiadóban. 10263
GYÜMÖLCSÖS eladó. Érdeklődni Március 6-utca 3. fokrásüzletben. 10277
VESZEK 2 szobás, összkomfortos, kertes és teherautó befogadó képességű udvaros, azonnal vagy később beköltözhető családi házat. Ajánlatot cim megjelölésével a kiadóba kérek „Marosujvár” jelígre. 10285

R. P. R. Judecatoria Populara Rurala Valea lui Mihai. Dos. Nr. 1368/1949. — EXTRAS dupa cartea de judecata civila No. 137, din 24 August 1949 a judecatoriei populare Valea lui Mihai, jud. Salaj.
HOTARESTE. Admite in Intregime actiunea de divort introdusa de catre Campean Iuliana, nasc. Boldizar din Valea lui Mihai, contra paratului si sot Campean Gheorghe, fost cu domiciliu in Valea lui Mihai, azi cu domiciliu in loc necunoscut si in consecinta Declara desfacuta casatoria incheiata intre dansii in fata Oficiului de stare civila din comuna Odorheiu, jud. Bihor, la 6 Noembrie 1928 sub. No. 37. Obliga pe reclamanta sa plateasca Statului suma de 4000 lei drept timbre fiscale de care a beneficiat in proces prin certificat de paupertate, cand situatia ei materiala se va imbunatati. — Cu drept de apel in termen de 15 zile dela comunicare. Data si pronuntata in sedinta publica azi 24 August 1949 Judecator-sef: (ss) Indescifrabil. Ase-sori populari: (ss) Viorica Tunio-ghi, (ss) Emeric Biri, Grefier: (ss) Dimitrie Sandulovici.

Szilva- és gyümölcscefre
 kifőzését legmegbízhatóbban végzi
a Hargita Fogyasztási Szövetkezet
 Gyümölcs szeszüzde, Hajdu-utca 26. Telefon 22-19

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:
 Kedden, december 20-án, este fél 8 órakor: **MOSZKVAI JELLEM**. (Harmadszor.)
 Pénteken, december 23-án, este fél 8 órakor: **MOSZKVAI JELLEM**. (Negyedszer.)
 Csütörtökön, december 22-én, este fél 8 órakor: **BAHCSISZÁRAJI SZÖKÖKUT**. Sorozatszám 461.

MOZIK MÜSORA:
CAPITOL: A néma barikád. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.
MAXIM GORKIJ: A néma barikád. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
MUNKÁS MOZGO: Győzelmes visszatérés. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné.
POPULAR: Ditte, az ember leánya. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné.
URANIA: Ditte, az ember leánya. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor: Matiné.
UJ IDŐK: Romfilm hirdó. — Japán leveretése, 6 felvonás. — Daloló Litvánia, 3 felvonás. — Vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor matiné.
VÖRÖS CSILLAG: Így edződött az acél... Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné.

Megrendelések előjegyezhetőek a Magyar Népi Szövetség helyi szervezeténél

Falvak Népe 1950. évi nagy képes naptára

a Romániai Magyar Népi Szövetség kiadásában
 Ara 60 lej

A Terv sikeres **FIERUL** Allami Kereskedelmi Válat összes áruházai
 következtében a **nagy téli vásárt** rendeznek.
 Dusan felszerelt raktárakkal várjuk a városi és falusi dolgozókat
 Nagy választék:
 mindenféle háztartási cikkben, villamosági cikkekben, mezőgazdasági cikkekben, ajándéktárgyakban, sport- és illatszert- és festékáruban, egészségügyi és műszaki árukban, játékarubán, üveg-, edény- és vasárubán.
 Minden beszerezhető az Állami Áruházakban!
 Egész december hónapban, összes áruházaink **vasárnap is**, hétköznapokon ebédidő alatt is nyitva tartanak!
 Ünnepejük meg a Terv sikerét minél nagyobb vásárlásokkal!

GYERMEKSZERETŐ minde-
 nest felveszek elsejére vagy
 azonnalra. Citron, Fűrdő 10.
 Tkv (S)

KOLONFÉLEK

MENYASSZONYI koszoruk, fát-
 lak, ruhák kiköltöztetése, eladás,
ORCHIDEANÁL, Dózsa György-
 utca 22. Tkv
KÖNYVELŐKET 2 hónapi fog-
 lalkoztatásra felvesszünk. „Apró-
 zar”, Dózsa György-utca 24-26 sz.
 10281
MENYASSZONYI ruhák, fát-
 lak, koszoruk kiköltöztetése
 „Dália”, Horea-ut 35. Tkv

ALLAST KAPHAT

KET gyermek mellé keresünk
 nappalra gondozónőt. Múzeum-
 utca 10. 10271

Elveszett okmányok PIERDERE DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulaj-
 donosaik semmisznek nyilvánítták:

Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declara nule de drept in mainile CSOMOS Gavril, Cluj, Str. Beethoven Nr. 22, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1945, eliberat de Politia Cluj. Gr 240
 1. **OLARIU** Valer, Cluj, Str. Horea Nr. 1, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 1440/1948, eliberat de Primaria comunei Cutisoara, jud. Gorj si Fisa Nr. 4, eliberata de Politia Cluj. Tkv (S)
 2. **ORBAN** Veronica, Cluj, Str. Pavlov Nr. 7, Fisa de Angajament, eliberata de Camera de Munca, Oficiul Casnic, Cluj. Tkv (S)
 3. **SAVA** Ana, Cluj, Str. Maramuresului Nr. 17, Cartea de membru Nr. 17.257/1946, eliberat de Coop. „Victoria” din Cluj. Tkv (S)

4. **MARIOARA** Mihaela, Cluj, Str. Abatorului Nr. 1, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. Nr. 808/1945, eliberata de Politia Fagaras, Carnetul U. T. M., eliberata de Sectorul Stud. Cluj si Carnetul A. T. P., eliberata de Of. de Turism Cluj. Tkv (S)
 5. **Sotia** lui **KISS** Anton Valer lui Mihai, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 529/K din anul 1948, eliberat de Politia Valea lui Mihai. Tkv (S)
 6. **TALPAS** Florian Valea lui Mihai, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 369/T din anul 1949, eliberat de Politia Valea lui Mihai. Tkv (S)
 7. **LENGYEL** Carol din comuna Piscot, jud. Salaj, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 624/L din anul 1947, eliberat de Primaria Piscot, jud. Salaj. Tkv (S)

A nagyszerű bemutató után
 kedden, december 20-án,
 este fél 8 órakor

Az Állami Magyar Színházban

Színre kerül másodszer:

Moszkvai jellem

A szezon legragyogóbb vigjátéka
 4 felvonásban, 7 képben

Írta: Anatol Szofronov Fordította: Gábor Andor

Rendező: Száva Mihály
 Díszlettervező: Szakács György
 Je meztelvező: Szepos Klára

Jegyek elővételben AGES vezérigazgatóknél,
 Kolozsvár, Szabadság-tér 6 szám

TEMESVÁRON

47 tüdőgyógyozót avattak. A volt mentőórházban új tüdőgyógyozó létesült, amelyet vasárnap avattak fel. Az új tüdőgyógyozó egyike azoknak a jelentős megvalósításoknak, amelyeket a városi ideiglenes bizottság egészségügyi osztálya a dolgozók érdekében újabban végrehajtott.

BUKARESTBEN

az ideiglenes bizottság panaszlá-
dak állított fel valamennyi fő-
városi piacon. A ládákon elhe-
lyezett felirat felhívja a főváros
lakosságát, hogy a piaci ellátással
kapcsolatos minden hiányosságot,
fogytatóságot és bírálatot írja-
nak meg és ezen az uton hozzák
az ideiglenes bizottság illetékes
ügyosztályának tudomására.

KUDZSIRON

most fejeződött be a szakmai át-
képző iskola második tanfolya-
ma. Az iskolát elvégzett 80 mun-
kás megnövekedett szakismerettel
dolgozik a termelésben.

TEMESVÁRON

a „Prima Banat“ cipőgyár egyik
dolgozója szintetikus bőr-kikészítő
anyagot talált fel. Az anyag a
gyár számára 83.678 lej megtakarítást
jelent havonta. Lényeges
előnye, hogy bakancsokra és más
cipőkre jól lehet használni.

NAGYVÁRADON

a biharmegyei fogyasztási szövet-
kezetek szövetsége a Sztálin elvtárs
születésnapjának tiszteletére
vállalt munka során, a munkás-
paraszti szövetség további megszi-
lárdítása érdekében a napokban
több mint 150.000 méter textilárut,
6500 négyzetméter ablaküveget,
1000 pár gyermek, férfi és női ba-
kancsot, több mint 22.000 kiló cu-
korkát, valamint 6500 darab férfi-
inget és alsóruhát osztott ki a
megye valamennyi falusi szövet-
kezete között. A falusi szövetkeze-
tek vezetősége a nagyértékű ár-
mennyiséget a szegény- és közép-
parasztság között osztja ki. A szö-
vetkezeteknek kiutalt ipari termé-
keket felbologozott és jeiszavakkal
feldíszített 32 teherautó szállította
Bihar megye minden egyes szö-
vetkezetébe.

PALOTA

biharmegyei község kendergyára-
nak dolgozói december 21 tisztele-
tére vállalták a villany bevezetési-
t a gyárba. A gyár dolgozói a
vállalásnak eleget is tettek. Most
már villanytény mellett dolgoz-
hatnak, ellentétben a múlttal,
amikor a gyár kizsákmányoló
gazdái mit sem törődtek azzal,
hogy a munkások milyen körülmé-
nyek között dolgoznak.

ZABRÁNY

aradmegyei községben termelési
értekezletet tartott legutóbb az
„Uj Ut“ elnevezésű kollektív gaz-
daság munkaközössége. Az érte-
kezleten három munkabrigádot
létesítettek. A kollektív gazdaság

munkatermében szerepel egy
hektárnyi zöldésgeskeri létesítése.
A zöldésges kert öntözési mun-
kájának előkészítését már meg is
kezdték. A kollektív gazdaság
kulturális és szakmai ismeretei-
nek bővítésére az aradi „Vörös
Láng“-gyár két kőművesének
segítségével megkezdtek az elő-
adóterem és a könyvtár kibőví-
tését.

BRASSÓBAN

a „Breiner Béla“ gyár dolgozói az
általuk elindított szocialista mun-
kaverseny keretében december
12-ig 76 mezőgazdasági gépet állí-
tottak elő, ami a december 21-ike
tiszteletére történt munkavállalá-
suk 86 százalékos teljesítését je-
lentli.

VAJDAHUNYADON

az Allami Vasgyár munkásai a
vállalásukban szereplő 2-es számú
Siemens-Martin kemencét idő
előtt felépítették és az új kemence
már december 10-én megadta az
első üntést. A kemence építése so-
rán 51.000 darab vörös téglát, 165
tonna szilika téglát és 24.500 kiló
épitővasat takarítottak meg.

BRILÁBAN

a Sovromtransport hajógyár mun-
kásai a második halászhajót ké-
szítették el az 1950-es évre. Ere-
ményüket a Sztálin elvtárs szüle-
tésnapja tiszteletére rendezett
munkaverseny keretében érték el.

ROMANBAN

az „Ilie Pintilie“ cukorgyár mun-
kásai és technikusai decemberi
munkatervüket a répfeldolgozó-
sánál 16.38 százalékkal haladta
meg. A gyártás során előálló
vesztésséget 5.49 százalékkal csök-
kentették, a fűtőanyagban pedig
18.42 százalékos megtakarítást
értek el. Mészköben az elért meg-
takarítás 11.76 százalék, koks-
ban pedig 32.5 százalék.
A vöröscéklé üzemek Marta
Gavrila, Tomasek István és Marin
Ioan munkásokból álló csoportja
december 13-án az év legjobb ön-
tési eredményt érte el a 3. szá-
mu Siemens-Martin kemencénél.
Az öntőcsoport 24 óra alatt négy
öntést végzett. Ezzel a munka
termelékenységét a kemence egy
négyzetméterére vonatkoztatva
13.5 kilóra emelte óránként.

SAJTÉNY

aradmegyei községben orvosi dísz-
penzár létesített az ideiglenes bi-
zottság. A díszpenzár berendezé-
sének munkáját a falu dolgozó
lakossága önkéntesen végezte.

KALANBAN

a vasgyár termelési osztályának
főnöke és az egyik művezető ön-
kéntes munkát szervezett, amely-
nek eredményeképpen a gyár vas-
ércraktárából 6500 kiló ócska önt-
vényt és több mint 200 kiló acélt
válogattak ki. Az így felhasznál-
ható anyag értéke 24.000 lej. A
két dolgozó ennyivel járult hozzá
az önköltségi ár csökkentéséhez.

Időjárás:

A hideg tengeri levegő a Kár-
pát-medencében megnyugodott
és átmenetileg csendesebb, szá-
razabb időjárás alakult ki. Az
Oceán felől azonban újabb eny-
he légtömegek törnek a száraz-
földre, változókéony, csapadékos
időjárást okozva. Angliában or-
kánerejű szélvihar dühöngött
hétfőn.

Kolozsváron hétfőn délután 4
fok volt a hőmérséklet, a lég-
nyomás 764 mm., emelkedő
irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS
SZERDA DÉLIG:

Mérsékelt, később élénkebb
déli nyugati, nyugati szél, felhő-
átvonulások, nyugatról újabb ki-
sebb futó eső, havaseső, a he-
gyeken havazás. A hőmérséklet
alig változik.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI
MAGYAR OPERA
MŰSORA:

Szerdán, december 21-én, este fél
8 órakor: BAHCSISZÁRAJI
SZÓKÓKUT. Bemutató dísz-
előadás. Sorozatszám 460.
Csütörtökön, december 22-én, este
fél 8 órakor: Bahcsiszaráji szó-
kókut. Sorozatszám: 461.
Vasárnap, december 23-án, délután
fél 4 órakor: HUNYADI
LÁSZLO. Sorozatszám 462.
Hétfőn, december 24-én, este fél 8
órakor: HÁRY JÁNOS. Sorozat-
szám 463.
Kedden, december 27-én, este fél
8 órakor: CIGÁNYBÁRO. Sorozat-
szám 464.
Csütörtökön, december 29-én, este
fél 8 órakor: BAHCSISZÁRA-
JI SZÓKÓKUT. Sorozatszám
461.

A MNSz tordamegyei szervezete Ünnepi díszbe
öltöztetett székházának ülésterme az elmúlt vasár-
nap a Világosság szerkesztősége és levelezői meleg,
barátságos találkozóhelye volt. Ünneppal volt két
okból is. A Világosság szerkesztősége által kiírt le-
velezői verseny során az első és második díjat a
tordamegyei levelezők közül Káslér Imre andrás-
telepi és Pataky József várfalvi levelezők nyerték.
A nyertesek részére az alkalommal a megye többi
levelezőinek jelenlétében ünneppélyes keretek között
osztották ki a díjakat. A lap levelezői e megbeszélés
és találkozó keretében számoltak be eddigi munkájuk-
ról, nehézségeikről, a lap hiányosságairól és készí-
tettek újabb munkatervet a következő időszakra.

Az építő kritika és önkritika újabb munkale-
nyület adott a találkozó résztvevői számára. A be-
számoló, kiértékelések, hozzászólások során utra-
valóul sok értékes, kikristályosodott gyöngyszemet:
tapasztalatokat vihettek magukkal a résztvevők.

— A lap a dolgozók fegyvere kell legyen... A

demokratikus lapok munkatársai, kovácsai a nép
fegyverének... Nem lehetnek lagymafag, bologató
jánosai az eseményeknek, hanem irányítói a dolgo-
zók harcának. Szógaljon példaképül a dolgozók nagy
tanítómestere. Sztálin elvtárs... Vezetése alatt a
Szovjetunióban megvalósult Lenin tanítása s a dol-
gozók sajtója nemcsak propagandista, nemcsak agi-
tátor, hanem kollektív szervező lett. — állapították
meg a felszólalók.

— A nagy Sztálin 70. születése napjának tiszte-
letére fogadjuk, hogy a jövőben még kiméletlenebbül
leleplezzük az osztályellenség mesterkedéseit,
még tántoríthatatlanabban harcolunk a béke ügyé-
ért... ígérjük, hogy írásainkkal mozgósítani fogjuk
a falvak dolgozóit, hogy a falu kultúrforradalmának
elmélyítésével sorak között is megerősödjék és job-
ban megszilárduljon a békeozgalmat, amelyet a
világ békéjének óra a nagy Sztálin vezet. — fogadta
meg a többi nevében Pataky József várfalvi, leve-
lező. (Sz.)

VILÁGOSSÁG SPORT

A nemzetközi sakkverseny résztvevői
közöntik Sztálin elvtársat
70. születésnapja alkalmából

A RNK nemzetközi sakkverse-
nyének résztvevői köszöntötték
Sztálin elvtársat, 70. születésnap-
ja alkalmából. Alább közlünk né-
hány üdvözetet.

Sztálin elvtársnak köszönhetjük
a szabadságot és a békét. Ő sza-
badította fel népünket a fasiszta
megszállás alól, ő vigyáz arra,
hogy békében építhessük a szocia-
lizmust.

Toma Popa,
román sakkmeister.

Sztálin elvtárs jár annak a tá-
bornak az élén, mely a békekért
harcol. Mint sportember csakis a
béke táborában foglalhatok helyet.
Hazám, a Bolgár Népköztársaság
népe is a békét kívánja. Ezért is
szeretettel köszöntöm Sztálin elvtársat
70. születésnapja alkalmá-
val.

Nejkirch,
bolgár sakkmeister.

Együttérezve a világ összes dol-
gozóival, köszöntöm Sztálin elvtársat,
a világ proletáriátusának
lángeszű vezetőjét, 70. születés-
napja alkalmával.

Ion Bălănel,
a RNK sakkválogatott tagja.

A Moszkva-Budapest sakkver-
seny volt életem legszebb verse-
nye. A szovjet versenytársaim el-
ragadtatásra bírtak. Ugyis, mint
sportolók, de ugys mint emberek.
Azófia tudom mit jelent a nagy
Sztálin vezette Szovjetunió polgá-
rának lenni.

Berkó Pál,
magyar sakkmeister.

A Szovjetunió népe a kommun-
izmust építi. A Szovjetunió dol-
gozói vállvetve küzdenek az új
társadalomért. A szovjet sakk-

zők átvették dolgozó népük len-
dületét és akaratát, megtanultak
közösen vállvetve dolgozni és ta-
nálni. Közöttük ismeretlen fogal-
lom az irigység, mindenben segí-
tek egymást, mert ők a sport terén
küzdenek azokért a célokért, ame-
lyekért a többi szovjet dolgozók a
bányában, műhelyekben, a gyá-
rakban, a kolhozok földjein.

En ebben a kölcsönös megbé-
csülésben, ebben a szolidaritásban,
ebben a lendületben látom a szov-
jet sakk erejét. A nagy Sztálin
vezette szovjet nép sakkbajnokai
már új, szocialista felfogásban
dolgoznak és sportolnak is.

Az ő példájukat kell követnünk
valamennyiünknek, a népi demo-
kráciák összes sakkozójának, akik
— a magunk részéről — a szocia-
lizmus építéséért dolgozunk.

Ludek Pachmann,
csehszlovák sakkmeister.

Mit tanultam a szovjet sportolóktól?

(Az alábbi sorokat Kiss
László, a RNK legjobb tízpró-
bása és 400 m-es gátfutója
írta. Elmondja, hogy mit ta-
nult a szovjet sportolóktól.)

Rövid, összefoglaló választ erre
a kérdésre nem is lehet adni. Na-
gyan sokat, jóval többet, semmint
azt pár sorban meg lehetne írni.

Előszörban megtanultam, hogy a
sportban ne csak a sportot lás-
sam, hanem magasabb célokat is,
amelyek jó hazafit nevelnek a
sportolóból, igazi nemzetközi pro-
letársportolót, aki a hazaszeretetet
nem tévesztí össze a nacionaliz-
mussal s ugyanakkor megveti a
kozmpolitizmus minden mester-
kedését.

Ha olyan példák állanak előt-
tünk, mint Kanak, a világhírű
szovjet kalapácsvető és társai,
akiknek élettörténetét ismerjük s
így el tudjuk képzelni, milyen át-
lagon felüli akaratot kellett ah-
hoz, hogy súlyos sebesülése után
nemcsak tovább sportolt, de pár
évvél később már a világ legjobb-
jai közé emelkedett. Megtanultuk
és tanuljuk a szovjet sportolóktól
a legmódszeresebb edzést, amellyel
valaha is találkoztunk, a harmo-
nikus mozgást és olyan fejlett
technikát, amely elősegíti sport-
unk ugrásszerű fejlődését.

Az idén többször volt alkalmam
találkozni lengyel és csehszlovák
atlétákkal, akik már versenyeztek

a szovjet versenyzőkkel és elra-
gadtatással beszéltek róluk, vala-
mint fejletj technikájukról. Több-
bek között megemlítem Adamczyk,
a világhírű lengyel távolugró véle-
ményét, aki párhuzamot vont a
szovjet és az imperialista sport
között:

„Egy imperialista országban el-
vesztett volna Nina Dumbáze,
Buláncsik sem fejleszthette volna
ki a gátfutás magasiskoláját a
mostani színvonalra, jóval az ame-
rikai gátfutóiskola fölé.“

Ez a különbség a sport minden
ágában megvan. A szovjet röplab-
dázók, súlyemelők, kosárlabdázók,
tornászok, stb., a legjobbak a vi-
lágban.

Számunkra, a népi demokráciát
sportolól számára jobb nevelő,
mint a szovjet sport, nincs! A
szovjet sportoló nem őrzi féltéke-
nyen tudását, technikáját, mint
„üzleti titkot“, hanem szívesen ta-
nít minden más sportolót.

Iz, a támogatást kapjuk mi is a
szovjet sportolóktól és ennek ré-
vén akarok én is 7000 pontos tíz-
próba és 53 mp-es 400 gátas új
csúcseredményt elérni az 1950-es
esztendőben. Ezekhez óriási segí-
tséget nyújt majd a szovjet sport-
technika, az én technikám tökéle-
tesítése szempontjából, a szovjet
sportszakirodalom, amelyben meg-
találjuk mindazt az újat és újat,
amely biztosítja Népköztársasá-
gunk sportjának fejlődését.

KISS LÁSZLÓ

A bukaresti Dinamo nyerte
a RNK birkozó Kupát

KOLOZSVÁR. — A RNK Ku-
páért folyt birkozó versenyek
szombat-vasárnap egész nap tartó
küzdelmek után hétfőn reggel 5
órakor fejeződtek be. A versenyen
a legjobban a bukaresti Dinamo,
a temesvári CFR és a kolozsvári
Dermata versenyzői szerepeltek.
A pontversenyt és ezzel a RNK
Kupát a bukaresti Dinamo nyerte,
második helyen a CFR Temesvár
végzett. A részletes eredmények a
következők:
Lepkésúly: 1. Hahn (Dermata).
2. Vardau (Dinamo Brassó). 3.
Chiosa (Dinamo Bukarest).
Légsúly: 1. Vincze (Metalochimie
Resica). 2. Horváth (Dinamo
Bukarest). 3. Nagler (Metalochimie
Resica).
Pehelysúly: 1. Popescu (CFR Te-
mesvár). 2. Toczaer (Dermata). 3.
Zental (Dinamo Bukarest).
Könnyűsúly: 1. Cuc (Dinamo Bu-
karest). 2. Butranu (Dinamo Bu-
karest). 3. Sagi (ITA).

Váltósúly: 1. Gáll (Dermata). 2.
Vascu (CFR Temesvár). 3. Popo-
vici (Dinamo Brassó).
Középsúly: 1. Corceanu (Dina-
mo Bukarest). 2. Curelea (ITA). 3.
Surányi (Dinamo Bukarest).
Félnehézsúly: 1. Forrai (CFR
Temesvár). 2. Bujor (Dinamo Bu-
karest). 3. Schull (Dinamo Bu-
karest).
Nehézsúly: 1. Hotea (CFR Arad).
2. Cocos (CFR Temesvár). 3. No-
dolcu (Dinamo Bukarest).
Pontversenyben: 1. Dinamo 17
pont. 2. CFR Temesvár 10 pont.
3. Dermata Kolozsvár 8 pont. 4.
Metalochimie Resica 4 pont. 5.
CFR Arad, ITA Arad és Dinamo
Brassó 3-3 pont.
A verseny után Dumitru Ghe-
orgha a Birkozó Szövetség nevé-
ben ünnepélyes keretek között
nyújtotta át a győzteseknek és a
helyezetteknek a Szövetség érte-
kes díját.

Sztálin-terem nyílt a fővárosi román-orosz muzeumban

BUKAREST. — (Agerpres.) Hétfőn délután folyt le Román-szovjet muzeumban a Sztálin-terem felavatása. A Sztálin-teremben helyezték el azokat a dokumentumokat, amelyeket a népi nagy barátjának életéből egyes fejezeteket megelőzőenek valamint azokat a dokumentumokat, amelyek a Bolsevik Párt és Sztálin elvtárs harcához fűződnek. A Sztálin-terem felavatási ünnepségét a Román-Szovjet Tanulmányi Intézetel közösen a Sztálin elvtárs 70. születésnapjának a Román Népköztársaságban való megünneplésére létesült országos bizottság végezte.

Az ünnepségen résztvett *Grozg Péter* dr. miniszterelnök, *Luca László*, a RMP KV. titkára, helyettes miniszterelnök, pénzügy-miniszter, *Radaceanu Lotar*, a RMP KV. titkára, munkaügyi és népjóléti miniszter, *Chisinevsi Iosif*, a RMP KV. titkára, *Constantinescu Miron*, a RMP KV. Politikai Bűrójának tagja, az Alami Tervbizottság elnöke, *For-dachescu Teodor*, a RMP KV. Politikai Bűrójának tagja, *Voitec Stefan* a RMP KV. Politikai Bűrójának tagja, az országos szövetkezeti szervezőbizottság elnöke, *Rautu Leon* dr. egyetemi tanár, a RMP KV. tagja, *Florescu Gheorghe*, a RMP KV. tagja, az IMSZ Központi Bizottságának titkára, *Popescu Dorceanu* közoktatásügyi miniszter, *Marza Vasile* dr. egészségügyi miniszter, *Mezincescu Eduard* műveltségügyi miniszter, *Stanciu Stoian* professzor-vallásügyi miniszter, *Preoteasa Grigore* helyettes külügyminiszter, *Al Bulcan* helyettes közoktatásügyi miniszter.

A szovjet nagykövetség részéről megjelent *Zotov* nagykövetségi első tanácsos, *Karetkin* nagykövetségi első titkár, *Kacsalov* nagykövetségi titkár.

Résztvettek még: *Petrovici Emil* akadémikus, *Roller Mihail*, *Gala Galation*, *Eugen Badarau*, *N. G. Lupu*, *Maximovszkij* a VOKS képviselője a Román Népköztársaságban, *Bogdan József* dr. az ARLUS alelnöke, *Dimitriu dr.* az ARLUS főtitkára, *Nituca* a Román Szovjet Tanulmányi Intézet főtitkára, valamint nagyszámú közönség.

Scarlat Calimachi a román-orosz muzeum igazgatója megnyitó beszédében rámutatott a kiállított dokumentumok jelentőségére; majd a jelenlévők meglátogatták a muzeum Sztálin-teremét.

KÜLPOLITIKAI KÖRKÉP

Ünnepi díszbe öltözött városokban lelkesen szavazott a Hazafias Arcvonalra Bulgária dolgozó népe

RUSZCSUK. — (Agerpres.) Az Agerpres kiküldöttje jelenti: december 18-án, vasárnap, a Bolgár Népköztársaságban megtartották a Nagy Nemzetgyűlést és a körzeti néptanácsok általános választását. A Román Népköztársaságban élő bolgár származású dolgozók vasárnap reggel Ruszcsukba mentek, hogy szavazatukkal ők is megerősítsék a bolgár dolgozó nép megingathatatlan akaratát, hogy megválasszák képviselőiket a Hazafias Arcvonal jelöltjei sorából.

A Bolgár Népköztársaság bukaresti nagykövetségének tagjai *Borisz Manolov* nagykövettel az élén, Ruszcsukba mentek, hogy szavazzanak.

Ruszcsuk választókerületben a jelölteket *Teoharov*, a városi néptanács elnöke, *Krumov*, a városi néptanács alelnöke, *Petrov*, a városi néptanács vezértitkára és a bolgár-román barátsági társaság titkára, valamint számos dolgozó fogadták.

Ruszcsuk, ugyanúgy, mint a baráti szomszéd állam többi városa, ünnepi dísz öltözött. Számtalan falragasz rámutatott arra, hogy a Hazafias Arcvonal listájára szavazva a bolgár nép biztosíthatja boldogságát és haladását. Ruszcsuk dolgozói, hogy a népi demokratikus rendszer iránti ragaszkodásukat és eszakiakozásukat fejezzék ki, ebédidőig a 65 választó körzetben 90 százalékkal már szavaztak.

A 37. számú választókörzetben a Román Népköztársaságból érkezett bolgár származású dolgozók szavaztak.

Miután a választók egyhangulag a Hazafias Arcvonal jelöltjeire adták szavazatukat, a lakosság énekkel, táncokkal és népi táncokkal ünnepelte a munka- és harcótársak megválasztását.

A 61. számú választókerületben ugyanaz az öröm uralkodott. *Hriszto Petkov*, államvasúti, pénzügyi és következőket mondotta: „Örömmel szavazok a Hazafias Arcvonalra, mert a jelöltek között nekem is van egy munkatársam. *Tudor Mitev*, aki a többi jelölttel együtt kérészetlen harcot fog folytatni a *Trajco Kosz-*

Az imperialisták zsoldosai az egyház törvényes helyzetének rendezése ellen

A Romániai Magyar Szó december 18-i számából vesszük az alábbi cikket:

Több, mint egy éve húzódik már a Román Népköztársaság és a római katolikus egyház viszonyát szabályozó és az alkotmány szelleméhez hű statum-terv benyújtása. Kormányunk végtelen türellemmel foglalkozott az ügyvel, de a Vatikán és a katolikus püspökök merevségén minden megegyezési kísérlet meddőnek bizonyult.

Örömmel értesültünk arról az akcőról, amely a katolikus hívők és papok részéről a kérdés rendezésére megindult. A katolikus hívek és a papság többsége régóta óhajtlak, hogy egyházunk mielőbb illeszkedjék be törvényesen a népi demokratikus állam kereteibe. Mi cselekvő részesei akarunk lenni a szocializmus építésének. Dolgozni akarunk hazánk, a Román Népköztársaság és dolgozó népe jövőjéért, dolgozni a békéért és a demokráciáért.

Az imperialisták háborút akarnak. Minél szélesebb egységbe kell szöveteznünk a minden erőket meg kell feszítsük, hogy a békét megvédjük. Ezt pedig csak a kormány és az országot vezető Román Munkáspárt útmutatásainak pontos betartásával érjük el.

A kormány megteremtí a római katolikus egyház békés jogi helyzetét. Egyházunk dogmáinak feladását senki sem kívánja, következetesen helytlenül cselekednek azok, akik hatalmi mámorokban, vagy valóságukban ellenállásra uszítanak. Az ilyenek a nép ellenségei, az Evangélium meghamisítói és az imperialisták önző, sok esetben megfizetetlen kötelezetei zsoldosai.

Dr. FERI VILMOS,
római katolikus teológiai tanár Nagyenyed.

tovhöz hasonló elemek ellen.“
— „Hazánk dolgozó, akik lendülettel tudnak dolgozni, hogy sikerrel teljesítsék vállalt kötelezettségeiket, ehrek tudnak lenni, hogy egy Koszov sem tudja eladni az országot a mohó imperialistáknak.“
*Hriszto Petkov*hoz hasonlóan

gondolkoznak a Bolgár Népköztársaság dolgozói.

A választások ugyanazzal a lelkesedéssel folytak le a falvakon is. A dolgozó földművesek is leadták szavazatukat a Hazafias Arcvonal jelöltjeire, mert tudják azt, hogy ők kép-

visolnak és védelmezik érdekeiket.

A vasárnapi választások megmutatták azt, hogy a bolgár dolgozók összetartanak hazájuk fejlődéséért folytatott harcban, a békéért és az egész dolgozó emberiség jólétéért folytatott harcban.

Amerika újabb mesterkedése az atombomba monopólium megszerzéséért

WASHINGTON. — (Agerpres.) Az amerikai sajtó jelenti, hogy szeptember 20-án, az atombombával kapcsolatban megkezdődött angol-kanadai-amerikai tárgyalások nem vezettek eredményhez ebben a kérdésben. Az amerikai külügyminisztérium képviselője kijelentette, hogy a tárgyalásokat megszakították és azokat januárban vagy februárban újból megkezdik.

Már a tárgyalások megkezdésekor az amerikai sajtó nem hallgatta el azt a tény, hogy az USA kormánya által köve-

tett főcél az, hogy biztosítsa magának az atombomba előállításának monopóliumát az Északatlanti szerződést aláíró államok hátrányára.

Az egyezmény a belgakon-gói uránium nevű ásvány új elosztását tartalmazza, úgy, hogy ebből az ásványból az USA kapja a legtöbbet.

A „New Times“ című lap tudósítója jelentette, hogy az angolok világosan rámutattak arra, hogy nem egyeznek bele abba, hogy az atombomba előállításának és ellenőrzésének monopóliumát kizárólag az

Egyesült Államoknak engedjék át és nem hajlandók félbeszakítani az ezen a téren Nagy-britanniában már megkezdett kísérleteket. Az angolok kijelentették, hogy nem hajlandók beleegyezni az amerikai tervnyre alapozott egyezmény megkötésébe, amely az atomenergiaival kapcsolatos jelentések megszerzését megtiltja Angliának.

Ezeken a körülményeknek következtében az angol-amerikai tárgyalások holtpontra jutottak.

A Béke Világkongresszus Titkárságának felhívása a világ parlamentjeihez a béke biztosítására

PÁRIZS. — (Agerpres.) A Béke Világkongresszus Titkársága december 16-án, pénteken ülést tartott. A titkárság az ülés során felhívást fogalmazott meg, amelyet a világ parlamentjeihez intéz. December 17-én, szombaton délelben a Béke Világkongresszus Titkársága sajtóértekezletet tartott, amelyen a titkárság tagjai ismertették a világsajtó képviselői előtt a parlamentekhez intézendő felhívást. A felhívás szövege így szól:

— A Bizottság annak a száz és százmillió férfinak és nőnek a nevében, akik 77 országban együtt dolgozik a béke megvédelmése érdekében, felhívja a választótestületeket, válasszák meg a következő javaslatokat és kötelezzék magukat ezek támogatására.

1. Szüntessék meg a fegyverkezési versenyt, amely nyom-

rúságba taszítja a népeket. Ez megvalósítható a katonai kiadások és a hadseregek létszámának csökkentésével.

2. Vessenek véget az atombombázás rettenetes fenyegetésének. Ez megvalósítható az atombomba betiltásával.

3. Szüntessék meg a népek ellen irányuló háborús beavatkozásokat, különösen Indonézia, Malájföld és Vietnám népei ellen. Ez megvalósítható, ha a nemzetközi együttműködés jegyében kötelezettségeket vállalnak, hogy közvetlen és azonnali tárgyalásokba bocsátkozzanak.

4. Szüntessék meg a béke hívei ellen irányuló meglátó intézkedéseket, amelyekkel meg akarják törni a népeknek a háborúval szemben megnyilvánuló ellenállását és szabad utat akarnak nyitni a háborús készülődésnek.

5. Szüntessék meg a hidegháborút és állítsák helyre a nemzetközi bizalmat. Ez megvalósítható a nagyhatalmak közötti békeegyezmény aláírásával az ENSZ keretében.

A felhívás végül hangsúlyozza, hogy a kezdeményezések sikere érdekében szükség van a világ békeszerető lakosságának tevékeny támogatására. A békeszerető inkosság egyéges akciójától függ a világ békéje. Ugyanebből az alkalomból a bizottság közli, hogy a művészek és írók 1950 március 21-ig nyújthatják be munkájukat a „Békedíj“ odaítélésére kiírt versenyekre. Csak azokat a munkákat fogadják el, amelyeket 1945-ől kezdődően alkottak.

A bizottság ezeket a díjakat 1950. második felében tervbevett értekezlet alkalmával fogja kiosztani.

Szatmár megye és a város dolgozói a Scanteia Házért

SZATMÁR. — (Tudósítónktól). Szatmár város és a megye igen szép eredményekkel veszi ki részét a Scanteia Ház építése érdekében indított országos mozgalomból. Különösen a szövetkezetek dolgozói kapcsolódtak be lelkesen a mozgalomba. Ezenkívül számos szatmári üzem dolgozója jegyzett a Scanteia-Ház alapra.

A „Munka“ cipész-szövetkezet dolgozói közül 128-an jegyezték a Scanteia Háza. A közelmúltban létesített fodrászparti szövetkezet dolgozói közül 57-en, a sütőipari szövetkezetnél 59-én, a „Reconstructia“ építőszövetkezetnél 148-an és a Solidaritatea szövetkezetnél 130-an jegyezték a Scanteia Háza.

Az üzemek közül a „Mondiala“ konfekció-üzem halad az élen 705 jegyzéssel. Az „Unió“ vagon és gépgyár 1088 dolgozója már befizette a jegyzett összeg első részét. A „Szeptember 1“ edény- és gépgyár 375 jegyzéssel szerepel.

A Scanteia Ház építése érdekében indított országos mozgalomhoz a vidéki dolgozók is lelkesen csatlakoztak. A színvonalai járás közönségeiből 1756 és az avasi járásból 1470 dolgozó jegyzett a Scanteia Ház alapjára. A közönségek közül 200—200 jegyzéssel *Berend* és *Ombód* emelkednek ki.

A jegyzés alkalmával szép példát mutatott a szatmári Ideiglenes bizottság tisztviselői kara is.

Az iskolák közül a fémipari technikum, műiskola, tanárak és tanulók támogatásukat a mozgalomhoz. A tanulók zsebpénzük egy részét ajánlották fel a Scanteia Ház alapjára. Ezzel is bizonyították, hogy lelkesen csatlakoznak a mozgalomhoz, hogy minél hamarabb felépüljön a Scanteia Ház.

Elkészült a Szálva—visói vasutvonal

BUKAREST. — A Szálva—visói „Vasile Luca“ országos munkatársak dolgozói ezzel hetekkel ezelőtt kötelezettséget vállaltak arra, hogy az új vasutvonalat a nagy Sztálin születésnapjának tiszteletére, december 21-ére befejezzék.

A munkalep, minden egyes pontján, minden alagútban, minden viadukton, lendülettel versenyeztek indultak, amelynek eredményeképpen december 15-én — tehát a vállalt időpontnál hat nappal korábban — lefektették az utolsó síneket és így elkészült a Szálva—visói vasutvonal.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-út 6. II. emelet. Telefon 15—33.
Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11.
Laptulajdonos: „Petőfi“ Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LÁZAR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623